A°. 1861. N°. 240.

WOENSDAG 9 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

Het bijvoegsel van heden bevat, behalve het rslag van den gemeenteraad van Utrecht, het rslag van twee zittingen van den raad van Amersort, die, door bijzondere omstandigheden, ditmaal er worden opgenomen, en van eene zitting van n raad te Wijk bij Duurstede.

Ter kennisse van een ieder wordt gebragt, dat al de oeven en proefnemingen bij het detachement van het egement Veld-artillerie, te Amersfoort in garnizoen, zijn ëindigd, zoodat het terrein, genaamd de *Vlasakkers*, eder te allen tijde kan gepasseerd worden.

De Commissaris des Konings in de prov. Utrecht,
trecht, den 8. Oct., 1861. VAN DOORN.

UTRECHT, Woensdag 9 Oktober.

og is het tijd. — Zallen de Staten-Generaal 's Konings reize lijdelijk aanzien? 1)

»De Koning kan niet uit het koningrijk gaan nder de toestemming der Cortes;" enz. zoo luidde rt. 172 der Spaansche Constitutie van 19 Maart 812. — Vanwaar dit streng verbod? Vanwaar nders dan van eene wrange ervaring van de heiloze gevolgen van het bezoek, door den onnadenenden *Ferdinand VII* en zijne verdwaasde ouders, n *Napoleon* te Bayonne gebragt? Vruchteloos had et gezond verstand der fiere Spanjaarden dit noodttig bezoek ontraden en schier met geweld pogen stuiten. Zelfs de Franschman *de Pradt* prijst en ijver en het doorzigt der getrouwe bevolking, ijzer, zegt hij, dan de zwakke, beginsellooze inisters van den ongelukkigen Koning. »Là encore, erkt hij aan, le peuple se montra *supérieur* en oiture de jugement aux ministres et conseillers ont le Prince était entouré: tant il est vrai que *bon sens* est *le premier* des conseillers." 2)

Nederland mag zich aan dat voorbeeld wel spiegen: het diepgezonken Spanje van 1808, had niet elijk wij, eene vrije pers, veelmin eene Volksvergenwoordiging; — het had niet, gelijk wij, de vergetelijke waarschuwing der Fransche overheerching met al hare bloedige herinneringen. — Inien de Ministers van *Willem III*, blijkens het voorturend stilzwijgen van het Regeringsblad en de fwisselend logenachtige berigten, welke de Natie n slaap wiegen, zich in hunne ziel als Nederlanders chamen, waarom leggen zij niet gezamenlijk hunne ortefeuilles neder, om 's Konings reize door een cht constitutionelen stap te voorkomen? Meenen ij zich van eene zware verantwoordelijkheid bij dgenoot en nakomeling te ontheffen door den chijn aan te nemen, alsof het bezoek eene doodenvoudige, zeer onschuldige zaak en bijna eene erstrooijing ware, die met 's Lands Regering niets emeens heeft? — Om van vaderlandsliefde en van velvoegelijkheid te zwijgen, hoe is het met de rede n het gezond verstand te rijmen, dat de gedenkdag an *Waterloo* worde gevierd en dat *Willem III* honderd ren ver, buiten Nederland de hand van een *Napoleon* a drukken, van den erfgenaam der veroveringspoliek van Neêrlands onderdrukker, van den zoon des onings, dien de Overweldiger eens aan Holland dreiend heeft opgedrongen? Hoe zal het met de rede n het gezond verstand strooken, dat vrijwillig een egenbezoek van *Lodewijk Napoleon* worde uitgelokt, n het Rijk vol van de eerzuchtige droomen zijner indschheid en jeugd? Hoe komt het met de ede en het gezond verstand overeen, dat de contitutionele Koning der Nederlanden gezellig verkeere met den man des sabels en van den coup d'État, volleerd in de kunst hoe zich van lastige Staatsvergaderingen het gemakkelijkst te ontslaan? Of zoo *Willem III* getrouw aan eed en pligt, doof voor alle inblazingen en verleidelijke aanlokselen, weigert zich tot de plannenmakerij der herziening van de kaart van Europa te leenen, zal het gevaar niet oneindig grooter zijn met den wrok in het hart van elkander te scheiden, dan wanneer het bezoek geheel achterblijft en slechts een voorbijgaande wrevel over de teleurgestelde ijdelheid is te duchten? — »Zijn zelven te werpen in een zeker en vrijwillig ongemak ofte inconvenient om te mijden inconvenienten, die wel *apparent*, doch onzeker zijn, en door Godes voorzienigheid en verscheiden toevallen kunnen worden afgekeerd, dat en komt, — heeft reeds een Nederlander vóór twee eeuwen geleerd 3), — met de wijsheid niet overeen."

Utrecht, 9 Oct. 1861. G. W. VREEDE.

1) Reeds den 30. September jl. heb ik aan den heer Voorzitter der Tweede Kamer niet slechts afdrukken van mijn Artikel van den vorigen dag (*Z. Dagblad van Z Holland* 9 October), maar ook een dringend Adres gegt, sluitende met de uitdrukking van het vertrouwen: Ik heb de hoop niet verloren, dat de Staten-Generaal evenzeer gehecht aan onze roemvolle nationale herinneringen, als aan het erkend beginsel van volkenregtelijke gelijkheid, in hunne wijsheid de middelen zullen weten te beramen, om nevens de majesteit van den Troon, de eer van een onafhankelijk volk mannelijk te handhaven."

2) *Mémoires historiques sur la Révolution d'Espagne* (Paris 1816) p. 85.

3) Mr. PIETER BORT, *Generale politique maximen.*

— Omtrent de bijeenkomst te Compiègne verwijzen wij den lezer naar Parijs, waar de bijzonheden omtrent het verblijf des konings van Pruissen zijn bijeengevoegd. De dagen zijn wel gevuld, en er kan naauwelijks over staatkunde gehandeld wezen. Toch blijft de dagbladpers vol van de mogelijke gevolgen van de zamenkomst. De *Pays* levert een uitvoerig artikel, om de punten van toenadering, die Pruissen en Frankrijk aanbieden, uiteen te zetten; hiermede tracht men het wantrouwen een weinig weg te nemen; maar waartoe dat dan eerst op te wekken door van grensverbeteringen te gewagen? Zoolang de vrijheid der drukpers in Frankrijk een ijdel woord blijft, zal men al dergelijke fraaije denkbeelden van dagbladschrijvers beschouwen, als uitdrukkende de meening der regering. Daarom is de houding der Britsche pers ook steeds te begrijpen, die zich telkens over de illusiën van den een of anderen Franschen journalist ergert, omdat zij er de inspiratie van eenig Fransch regeringspersoon in wil zien. De *Times* en de *Daily News* treden dan ook heden weder in beschouwingen, waarvan vooral die van 't laatst genoemde blad zeer opmerkelijk is. Of de zienswijze van de *D. News* echter meer geloof verdient, dan de zonderbare bewering van een korrespondent, dat *Napoleon* bij koning *Wilhelm* zou willen aandringen op de onafhankelijkheidsverklaring van het hertogdom Posen — waardoor Oostenrijk en Rusland in hunne Poolsche gewesten zouden getroffen worden, en het herstel van Polen zou worden voorbereid! — durven wij niet beslissen. — De *M. Post*, het orgaan van lord *Palmerston*, beschouwt de bijeenkomst te Compiègne altijd met een zeer welwillend oog, en ziet er slechts een beleefdheidsbezoek in.

De erkenning van Italie door Pruissen komt thans weder minder ter sprake; ook België's erkenning wordt vooreerst nog niet spoedig verwacht. Is de minister van buitenl. zaken van Italië werkelijk niet zoo gelukkig, dat hij den tegenstand der mogendheden kan breken, zijn aftreden zou er meer waarschijnlijk door worden; men verwacht dan een ministerie *Ratazzi-Farini* in zijne plaats.

Te Parijs worden krachtige maatregelen van voorzorg genomen, opdat de duurte der levensmiddelen niet te zwaar op de bevolking drukke. De bakkerskas zal den bakkers eene schadevergoeding verschaffen, waardoor het brood niet duurder zal worden dan 50 centimes of 10 Fransche stuivers (25 cents Nederl.) Buitendien hoopt men, dat de vrijere handel voldoende aanvoeren zal bezorgen waar die het noodigst zijn.

Uit Oostenrijk verneemt men, dat men in Hongarije voortgaat op den weg des gewelds; de komitaatsvergaderingen worden achtereenvolgelijk alle ontbonden.

De kwestie tusschen Spanje en Italië omtrent de Napelsche archieven wordt op goeden voet gebragt; die archieven zullen, met goedkeuring van koning *Frans*, worden afgegeven.

Uit N. Amerika is weder berigt van eene overwinning door de Noordelijken bij Papensville behaald onder gen. *Lane*. Spoedig zullen buitendien expeditien ter zee, waarschijnlijk naar Nieuw-Orleans en Galveston, vertrekken, die ook een goeden afloop belooven. In Kentucky zijn daarentegen de Zuidelijken ingedrongen en hebben, naar men weet Lexington bemagtigd; maar de wetg. magt heeft een leger bijeengeroepen om de indringers te verdrijven. In Maryland is de geest nog opposant; maar de Unie houdt er zijn gezag staande, al lijdt er de persoonlijke vrijheid ook onder.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Madrid, Maandag. De *Correspondencia* zegt, dat, krachtens instruktien van *Frans II*, de Napelsche archieven zullen worden uitgeleverd. De receptie van het Marokkaansche gezantschap was luisterrijk.

Turijn, Dingsdag. De optreding van *Ratazzi* als minister wordt thans zeer waarschijnlijk geacht.

Volgens brieven uit Genua, zou *Garibaldi* van Caprera zijn vertrokken, zonder dat het bekend was waarheen hij zich had begeven. Tot nog toe heeft zich dat gerucht evenwel niet bevestigd.

De maatschappij ter bevordering van de belangen der werkende klassen te Turijn heeft een voorstel in overweging genomen, strekkende om tegen November te Asti een kongres bijeen te roepen, en wel om langs dien weg het thans te Florence gehouden kongres illegaal te verklaren.

Bologna, Dingsdag. De koning heeft heden eene revue gehouden over het garnizoen en de nationale garde. Z. M. werd met geestdrift toegejuicht en vertrekt heden avond naar Turijn.

Weenen, Dingsdag. Uit Lemberg schrijft men: De redakteur van de *Glos* is, wegens hoog verraad en poging tot oproijing, veroordeeld tot vijf jaren zware gevangenis, verlies van zijn adel en zijne betrekking, bij verbeurdverklaring van zijn' borgtogt. Uit Ragusa berigt men dat zes bataillons geregelde Turksche troepen op den terugmarsch van Nicksick door insurgenten en Montenegrijnen zijn aangegrepen, en na een gevecht van 4 uren op de vlugt geslagen zijn met verlies van 80 dooden en 20 gekwetsten.

Pesth Dingsdag. De ontbinding van het komitaat *Grau* is besloten, en de kommissarissen zijn reeds aangewezen. Het komitaat Zola verklaart alle onwettige ordonnantiën van het goevernement te ontkennen, protesteert tegen de benoeming van kommissarissen en de nieuwe organisatie, en zal alleen voor geweld wijken.

Londen, Dingsdag. De *Times* zegt, dat de koning van Pruissen ontvangen is geworden met het half officiele schotschrift »de Rijn en de Weichsel.' Nog nooit is het gebeurd dat een aanzienlijk vreemdeling ontvangen werd met de verzekering dat men geenszins voornemens is hem te dooden of te bestelen. Indien Frankrijk het noodig acht een bevrienden soeverein te ontvangen met de verzekering dat het voornemen om den Rijn te nemen niet bestaat, gelijkt Frankrijk op den leeuw in de fabel, die de dieren tracht over te halen hem in zijne schuilplaats te bezoeken, en zich niet door schrik te laten bevangen door een hoop beenderen, aan den ingang dier schuilplaats. Frankrijk zegt tot den koning van Pruissen: »wees niet bevreesd; wij zullen den Rijn niet nemen vóór dat onze belangen het eischen; maar ons belang eischt onmiddelijk een gedeelte van uw grondgebied en daarom zullen wij dat nemen."

Daily News zegt, dat de koning van Pruissen had besloten een legerkorps naar den Rijn te doen oprukken, toen de vrede van Villafranca tusschen beiden kwam; sedert verklaarde Pruissen, dat een aanval van Italië op Venetië, onder den steun van Frankrijk, door Duitschland zou worden afgeweerd. De heer *v. Schmerling* heeft aan Pruissen onder het oog gebragt, dat de Romeinsche kwestie hare oplossing nadert. De Fransche troepen zullen Rome aan de Italianen overleveren; de aanval op Venetië zal in de lente volgen. De Oostenrijksche minister heeft van Pruissen gevorderd niet alleen den togt naar den Rijn voor te bereiden, maar ook om zich onmiddelijk te verklaren. Welligt heeft Oostenrijk deze vordering doen vergezeld gaan van beloften wegens de suprematie van Pruissen in Duitschland. Pruissen, alvorens aan Oostenrijk antwoord te geven, wilde de meening van *Napoleon* polsen. In afwachting houdt graaf *Bernstorff* de erkenning van Italie terug. Frankrijk heeft op de interpellatie van Pruissen geantwoord, dat een persoonlijk onderhoud het beste middel zou zijn om alle onzekerheid op te heffen. Dit is de reden van 's konings komst te Compiègne.

Men berigt uit Nieuw-York' van den 27. Sept. De dag van gisteren was in al de Unie-Staten een vaste- en boetedag. Generaal *Laue* heeft te Papensville een korps Zuid-troepen geslagen en hunne legertenten en troswagens buit gemaakt. Generaal *Mac Culloch* staat met 15000 man op 15 mijlen afstand van het fort Scott. De expeditie ter zee, onder kommodore *Sherman*, vertrekt binnen drie weken naar het zuiden.

Compiègne, Dingsdag. De koning van Pruissen

is heden namiddag ten half een ure vertrokken. De keizer heeft hem tot aan het station vergezeld. Het afscheid was zeer hartelijk.

Marseille, Dingsdag. Een brief van Toulon berigt, dat de admiraal *Reynaud* onmiddelijk met een oorlogsfregat naar de golf van Mexiko zal vertrekken om het observatie-eskader, versterkt met de uit Frankrijk gezonden schepen, te kommanderen, en zal die admiraal op het station der Antilles bevel blijven voeren. De ex-hertog *Karel* van Toskane en zijne gemalin zijn heden morgen naar Genève afgereisd. — Uit Rome meldt van den 5.: De Paus is naar Tivoli vertrokken, en zal ook een dag te Civita Vecchia doorbrengen. — Uit Napels wordt dd. 5. stellig berigt, dat *Cialdini* 3 maanden in betrekking zal blijven, tot aan de reis des konings. Drie duizend mobile garden gaan naar Sicilië.

Weenen, heden, Woensdag.

De komitaatskommissiën en stedelijke besturen in de komitaten Arad en Bacs zijn ontbonden, omdat zij zich aan het protest van den Landdag hebben aangesloten.

— Z. M. heeft herbenoemd tot burgem. der gem. Heeze *A. A. Deelen;* tot burgem. der gem. Kerkwerve *G. van den Cingel;* benoemd tot rentmeesters van het kroondomein: te Hulst den heer *G. J. van Oosterhoudt*, rentm. te Schiedam; te Schiedam den heer *B. Frieswijk*, thans ambt. bij de admin. van voormeld domein.

*— Omtrent de reis van Z. M. naar Compiègne wordt gemeld, dat de koning van den voor Z. M. gereed gemaakten eigen wagon voor de reis zal gebruik maken. Z. M. gaat over Keulen. De fransche *Pays* meldt, dat het berigt van de verdaging slechts gold het juiste tijdstip der komst. Eerst bij Z. M. terugkeer zal de koning te Luik een bezoek afleggen bij koning *Leopold*.

§— In de memorie der regering omtrent de begrooting voor de spoorwegen, (waarvan wij gister reeds gewaagden) houdt de regering haar beginsel met kracht staande, dat de rigting der lijnen in de wet is aangeduid door vermelding der hoofdpunten, maar dat de uitvoering van het werk aan de zorg van de regering blijft overgelaten. Er moet worden uitgegaan van de onderstelling, dat de wetgever geen werk heeft bevolen, dat niet volledig door hem was bepaald en omschreven. Maar dat werk eischt onteigening. Krachtens de bepalingen op dat stuk, is eene nadere kennisneming van den wetgever noodig, doch ook alleen omdat zonder onteigeningswet het werk niet voor uitvoering vatbaar is.

De regering verdedigt zich vervolgens met kracht tegen het verwijt, alsof met dien arbeid geen genoegzame voortgang zou zijn gemaakt, met de aanmerking dat de eerste werkzaamheden van een zeer moeijelijken aard waren; — de rigting der wegen van grooten invloed moest zijn op de kosten en eene verkeerde rigting een onherstelbaar gebrek zou opleveren. Zij verklaart echter, dat de begrooting deswegens in 't vervolg vroeger zal worden ingediend.

De belangen der schatkist worden ten volle behartigd. Met den aankoop der gronden zijn, gelijk ten onregte wordt ondersteld, de ingenieurs niet belast; deze zijn alzoo niet in de gelegenheid, veel toe te staan om slechts het werk te kunnen voortzetten. Zij staan evenmin bloot aan verleiding tot bevordering van partikuliere belangen, noch wat de prijzen betreft voor de aan te koopen percelen te besteden, noch ten aanzien van de bijzonderheden der rigting. Er zijn met dien aankoop andere personen belast en omtrent de rigtingen worden de voorstellen door de kommissie aan den minister gedaan.

Omtrent den overgang bij Kuilenburg wordt door de regering de volgende verklaring afgelegd, waaruit thans officieel blijkt, dat er aan eene wijziging in de rigting der spoorlijnen niet gedacht wordt. De min. zegt: Het behoeft niet te worden herinnerd, dat de regering oorspronkelijk heeft voorgesteld, den rivierovergang in het midden des lands *niet* bij Kuilenburg en Bommel te maken, maar dat zij de voorkeur gaf aan den weg van Maarsbergen langs Amerongen en Tiel. De Tweede Kamer heeft, door de aanneming van een amendement, het regeringsvoorstel op dit punt gewijzigd. Bij de diskussiën over dat voorstel heeft de regering de gronden harer keuze en hare bezwaren tegen het amendement doen kennen. Die bezwaren hoe gewigtig ook, waren echter niet van dien aard, dat na de aanneming van het amendement de regering het zoo belangrijk wets-ontwerp meende te moeten intrekken. Zij kon te eerder in het besluit der Kamer berusten, nadat de door haar geraadpleegde deskundigen hadden verklaard, dat uit het oogpunt van den waterstaat, in 't bijzonder van het rivierbelang, geen onoverkomelijk bezwaar bestond tegen de Kuilenburgsche lijn. Nu eenmaal de wetgevende magt heeft beslist, wil de regering zich naar die beslissing gedragen, en vindt zij geen voldoenden grond om van hare zijde te trachten dat op die beslissing worde teruggekomen. Zij zal alleen waken dat bij de uitvoering van de werken dezer lijn al de middelen worden te baat genomen, welke strekken kunnen om de gevaren, welke gevreesd kunnen worden, zooveel mogelijk voor te komen.

Betreffende eene aansluiting langs Nijmegen is reeds vroeger aan Pruissen te kennen gegeven, dat er uitzigt bestond op eene bevredigende oplossing. Een weg van Arnhem over Nijmegen naar Kleef zou buiten twijfel voor den Nederlandschen handel belangrijk zijn. De koncessie voor een weg van Arnhem naar Nijmegen is gevraagd, behoudens een subsidie van zes millioen voor bruggen en de voorkeur der wegen Nijmegen-Venlo en Nijmegen-'s Hertogenbosch. De regering heeft gemeend de koncessie te moeten aanbieden, aanvankelijk zonder bruggen, tenzij zonder subsidie, en daarmede is van den kant der aanvragers genoegen genomen. Voor eene lijn Almelo-Salzbergen is koncessie verleend, en daarvan is aan de regering van Hannover kennis gegeven.

Het is te wachten, dat binnen kort de onderhandelingen met Pruissen over de aansluiting zullen aanvangen. Vermits er uitzigt bestaat dat de aanleg der lijn Zutphen-Enschedé, waarvan de algemeene rigting is opgenomen, weinig bezwaren van onteigening zal ontmoeten, en alzoo spoedigen voortgang kan hebben.

Ook de onderhandelingen met Hannover over de aansluiting der spoorwegen zullen eerlang worden geopend. De voortgang der werkzaamheden aan de lijn Harlingen-Leeuwarden-Groningen biedt de gelegenheid aan, bij het Hannoversch goevernement op de regeling dezer aangelegenheid aan te dringen.

Het aanschaffen van materieel voor de exploitatie is noodig indien zal worden vermeden, dat sommige sektien voltooid zijn zonder te kunnen worden geëxploiteerd. De sektien, welke aan bestaande spoorwegen aansluiten, zouden welligt door de maatschappijen van die spoorwegen geëxploiteerd kunnen worden; — welligt, want niet alle maatschappijen zijn in het bezit van het noodige materieel, en het is ten minste niet van alle te verwachten, dat zij het zullen aanschaffen. Maar dan zal ook niet anders overblijven dan de voorwaarden aan te nemen, welke die maatschappijen willen stellen, welke zeker niet voordeelig zijn voor den staat, vooral ook omdat de verzekering niet kan worden gegeven, dat de wegen op bepaalde tijden gereed zullen zijn. Wat de andere sektien betreft, welke maatschappij zal de exploitatie daarvan op zich willen nemen zonder hoogst bezwarende voorwaarden te bedingen?

De bepaling der wet, dat met den aanleg der spoorwegen op acht punten te gelijk moet begonnen worden, de onzekerheid omtrent den tijd waarin de wegen voltooid zullen zijn, eischen, naar 't schijnt, volstrekt, dat tot het aanschaffen van materieel worde overgegaan.

De regering zal zich zooveel mogelijk tot openbare aanbestedingen bepalen, en van dien regel niet dan in de uiterste noodzakelijkheid afwijken. Wat de spoorstaven betreft, zal zij voor zoodanige gedeelten, alwaar de staven veel moeten slijten, stalen spoorstaven bezigen.

Met de Rijnspoorweg-maatschappij zijn onderhandelingen geopend omtrent gemeenschappelijke stations te Rotterdam, Utrecht en Arnhem. De wederzijdsche ingenieurs vervaardigen de ontwerpen voor de vergrooting van dezelve. Zij zullen eenvoudig, maar vooral doeltreffend worden gemaakt.

— Door de kommissie voor de Staatsspoorwegen is aanbesteed: 1. het maken der grondwerken van den spoorweg binnen de stelling van den Helder; ingekomen 15 biljetten; de minste inschrijver was *A. Visser*, te Sliedrecht, voor *f* 146,850. De hoogste inschrijver was *f* 272,000 van *Hendricks* te Geldermalsum. 2. Het bouwen eener brug over de rivier de Mark bij het Nieuwe Veer; hiervoor waren 9 biljetten ingekomen, en was de minste inschrijver *K. Kooy*, voor *f* 72,800. De hoogste was *f* 87.880 van *F. v. Dijk* te Vreeswijk.

— De *Rott. Ct.* die de eer heeft de leelijke zaak der St. Agatha kloostergoederen op de meest onpartijdige wijze openbaar te hebben gemaakt, terwijl enkele zoogenaamde groote bladen liever van de zaak schenen te zwijgen!, meldt thans het volgende uit Breda:

»Sedert eenige dagen is de klerikale wereld (en die is hier groot) in rep en roer; de pastoors en paters zijn op hun achtersten zolder en trachten de onder hen heerschende opgewondenheid meê te deelen aan de geloovigen onder hun herderstaf geplaatst. Volgens hen worden de Katholieke belangen met ondergang bedreigd en is het hoog tijd den storm die er oprijst tegen de Kerk te bezweren, niet zoozeer door gebeden als wel door eene algemeene demonstratie in den trant der Aprilbeweging, die vooral ten platten lande moet geëxploiteerd worden en die in de Tweede Kamer haren woordvoerder zal vinden in den heer *Meylink*. De boeren, en nog meer de steêlui, zijn echter tot nog toe kwalijk te animeren; zij zeggen dat de zaak, waarvoor de klerikalen zich zoo in 't harnas laten jagen, hen niet aangaat. En wat is die zaak?

»Eenvoudig dit: de minister van financiën wil een eind maken aan de oude knoeijerij met de goederen van St. Agatha en toonen, dat hij een eerlijker en beter weg op wil dan zijn ambtsvoorganger. Onlangs heeft hij last gegeven om aan de Kruisheeren van Sint Agatha bij deurwaarders exploit te beteekenen en aanzeggen dat de, ook in de veel besproken huur der kloostergoederen (domeingoederen) welke huur met 1 Januarij eindigt, niet weder zal worden verlengd. De Kruisheeren dus zullen moeten verhuizen. Tijdelijker tijd zijn, van wege den minister, de direkteurs der registratie en domeinen te Arnhem en Breda aangeschreven, alles in gereedheid te brengen om te kunnen overgaan tot de veiling der goederen onder Nijmegen, Ooy, Malden, Hatert, Oeffelt en Linden.

»Gelijk men ziet, zijn onder die veiling voor nog niet begrepen de ongeveer 240 bunders te Cuyck, noch de gebouwen en tienden. Men houdt zich echter overtuigd, dat de min. ook deze eerlang eenvolgens in veiling zal brengen, hetgeen, naar men hier goede prijzen bedingen, zal moeten geschieden, met niet te groote hoeveelheden te gelijk.

»Hetgeen vooreerst nog niet wordt verkocht, zal nu stellig niet meer onderhands maar publiek openbaar en aan den meestbiedende worden verhuurd.

»Voor de schatkist zal het een niet onbelangrijk voordeel zijn, maar op de stemmen uit Noord-Braband in de Kamer zal het niet zonder invloed blijven. Als men bij gelegenheid eens een verwachte en ongemotiveerde oppositie vermeent, van een onzer eenlettergrepige apostelen, denkt dan aan de goederen van Agatha. De Kruisheeren kunnen voor den minister *v. Tets* wel eens een kruis worden.«

— De provinciale staten van Gelderland zijn gisteren en gisteren slechts korten tijd vergaderd geweest, daar de leden zich tot dusverre bijna uitsluitend zakelijk onledig hebben gehouden met het voorstel der regering, tot het verleenen van subsidie voor de dijken in de afdeelingen, te onderzoeken. Het voorstel zal heden in de vergadering worden behandeld. Daar echter de rapporten der afdeelingen meerendeels ongunstig luiden, verwacht men dat het zal worden verworpen.

*— Sinds geruimen tijd ziet de burgerij met belangstelling naar den voortgang der werkzaamheden van de gasfabriek, die door de stad buiten de Nieuwe vrouwen poort wordt opgerigt. Die belangstelling werd te grooter, naardien er geruchten in omloop waren, volgens welke het werk bijna onoverkomelijke moeijelijkheden zou ontmoeten, zelfs zóó, dat men vreesde dat de fabriek, bij afloop van het kontrakt met den heer *de Heus* tegen 1 Sept. niet gereed zou kunnen zijn, waardoor natuurlijk de stad en vooral de burgerij in groote moeijelijkheden zou geraken.

Wij kunnen die geruchten op goede gronden als overdreven tegenspreken. Het werk van het stellen der kuipen heeft tegenspoeden ondervonden, en het is die nog niet allen te boven; de maatregelen zijn echter genomen, om door heijing den grond te verbeteren, en thans de kuipen in de fundering te stellen. Dit vermeerdert de uitgaven voor het werk natuurlijk, maar die vermeerdering van uitgaven is nog niet zóó groot, als de aanneming gebleven is *onder* de raming, zoodat ten slotte de fabriek met alle tegenspoeden nog niet zal kosten wat bij de begrooting voor het werk was geschat. Uit dit oogpunt zijn dus de geruchten, die men verspreid heeft, geheel onjuist, en is het geldelijk nadeel nog niet buitengewoon. En wat de fabriek aangaat, de gebouwen zijn gereed, de ovens voor de grootste helft gemetseld, de schoorsteen staat wel en goed, en men houdt zich ten overtuigd, dat zoo niet de drie kuipen, althans of twee er van, bij tijds in orde zullen zijn, 't geen voldoende zal wezen, om, als 't noodig is, in de behoeften van het gasverbruik hier ter stede te voorzien.

Met het leggen der pijpen in de stad zal men weldra aanvangen; men beweert zelfs, dat reeds over enkele dagen daarmede een begin zal gemaakt worden.

Intusschen doen zich thans moeijelijkheden voor tusschen de stad en den heer *de Heus*. Ofschoon wij niet inzien, dat die op de gaskwestie zelve invloed zullen hebben, zal men toch belangstellend kennis geven van de briefwisseling, die tusschen het dagelijksch bestuur en den heer *de Heus* dezer dage is gevoerd, en die heden, met de diskussie over eene wijziging in de aanneming van de kuipwerkzaamheden, in ons bijblad is opgenomen.

— De kapt. der art. *de Quartel* komt uit Naarden te Nieuwediep, ter vervanging van kapt. *v. Troje*, die naar Delft is. — De 2. luit. der art. *v. Gent* is van het 3. naar het 1. reg. vest. art. verplaatst.

— Het provinciaal geregtshof alhier, heeft gisteren *J. S. d. V.* schuldig verklaard aan poging tot moord en hem te dier zake veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van 8 jaren.

— De Hooge Raad heeft den spoorwachter op den weg van Antwerpen op Breda, *v. Oorschot*, wegens het zonder opzet doen ontstaan van gevaar voor een trein, met vernietiging van het arrest van het hof in N. Braband, veroordeeld tot 3 maanden gevangenis.

Voorts heeft de Raad verworpen de voorziening in kassatie, ingesteld door *J. Smits*, kantoorbediende te Utrecht, tegen een arrest van het Hof in Utrecht, waarbij hij wegens diefstal, gepleegd door een loonbediende jegens zijn meester, veroordeeld tot drie maanden cellulaire gevangenisstraf.

— De regtbank te Middelburg heeft eergister uitspraak gedaan in de zaak van 4 of 5 heeren, die een hunner vrienden een poets hebben willen spelen en dientengevolge in regten betrokken zijn. Zij zijn vrijgesproken wat betreft de beschuldiging van het verbreken eener afsluiting, maar schuldig verklaard aan het moedwillig toebrengen van schade aan roerende goederen, en tot eene geringe geldboete veroordeeld.

— Bij twee vonnissen heeft de arr. regtb. te Groningen beslist, dat ieder, die de lange jagt uitoefent, of, zooals men gewoon is dat te noemen, in den slag loopt, moet voorzien zijn van een jagtakte en eene vergunning van den eigenaar van den grond om te mogen jagen.

— Te Zutphen is bij de Ev. Luth. gemeente tot leeraar beroepen ds. *Bruin* van Monnikendam.

— Het bouwen van eene school voor lager onderwijs te Leiden is voor *f* 19,480 aangenomen door *J. v. d. Reyden* aldaar.

— Te Hoorn is gevankelijk binnengebragt de vader der weeskinderen in eene naburige gemeente die naar men verneemt beschuldigd wordt van gewelddadige aanranding der eerbaarheid van een meisje van 17 jaren. Dit is in korten tijd het tweede feit van dien aard in Noord-Holland.

— Te Oosterbeek bij Arnhem is op 85 jarigen ouderdom overleden de staatsraad in buitengew. dienst jhr. *Canneman*, die lang lid der Tweede Kamer was.

WATERHOOGTE.

Arnhem 8 *Okt.* 1.40 El + AP., 8.35. Gev. 7 d. Rijnhoogte te Keulen 8 Okt.: 6 v. 8 d.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van gister zijn de wetten door het beheer der gelden van de staatsspoorwegen en de begrooting der uitgaven, alsmede de onteigenings-wet voor het kanaal van Apeldoorn naar Dieren, ontvangen en naar de afdeelingen verzonden.

Als rapporteurs voor het eerste hoofdstuk van de staatsbegrooting van 1862 zijn benoemd de heeren *de Raadt*, *Thorbecke*, *Heemskerk*, *Luyben* en *Betz*.

In de afdeelingen zijn onderzocht de ontwerpen voor de begrooting, betreffende den arbeid der gevangenen voor 1862, en de behoeften der Landsdrukkerij, en heeft men een begin gemaakt met het onderzoek van de voorgedragene hoofdstukken van de staatsbegrooting.

TURIJN, 5 Oktober.

Prinses *Mathilda* is den 5. Oktober van Milaan alhier aangekomen, heeft aan het station van den spoorweg een half uur vertoefd en vervolgens de reis naar Parijs voortgezet. Van wege den koning werd zij door eene kommissie verwelkomd, terwijl het Fransche gezantschap tot dat einde ook tegenwoordig was.

De Napolitaansche schatkist heeft een overzigt der ontvangsten en uitgaven tot ult. Aug. openbaar gemaakt. Daaruit ziet men, dat de ontvangsten in Aug. ½ millioen dukaten meer bedroegen dan in Julij, toen zij reeds vrij aanzienlijk waren. Geen beter bewijs is er te geven van den weldadigen invloed van het herstel der rust door het eindigen der rooverijen. Ook de handel heeft een nieuwe vlugt genomen, en de speciesvoorraad bij de banken is in de maand Aug. met 1 millioen dukaten vermeerderd.

Door napolitaansche geestelijken wordt een adres gerigt aan den Paus, om hem te bewegen, ter wille van het behoud der kerk, en om eene scheuring te voorkomen, afstand te doen van de wereldlijke magt. Dat stuk zou reeds door eenige honderde geestelijken geteekend zijn. Het moet met de brochures van *Passaglia* medewerken, om een goed einde te maken aan het Romeinsche vraagstuk; het getuigt in ieder geval van de meening der lagere geestelijkheid, die niet gelijk de hooge prelaten baden in weelde en daardoor belang hebben bij het behoud van alle oude regten en privilegiën.

Uit Peschiera meldt men, dat den 30 Sept. de Modeneesche gevangenen van daar herwaarts verzonden zijn, in cellulaire rijtuigen.

WEENEN, 6 Oktober.

Men leest in de *Osd. Post.*: »Van de kuststreken wordt berigt, dat steeds meer en meer blijkt van het drijven der Italiaansche aktie-partij. De Garibaldisten en Mazzinisten hebben in gemeenschap met het Hongaarsch legioen het oog gerigt op het zuidelijk punt van Dalmatie en een aantal agenten is in beweging. De beide hoofdkomitees moeten te Genua en Genève gevestigd zijn. In laatstgenoemde stad bevindt zich de kas, die uitmuntend voorzien moet zijn."

Een der Oostenrijksche bladen heeft het volgende zonderling middel uitgevonden, om abonnenten te lokken. Het biedt hun namelijk, bij wijze van premie, aan, hun de brooden, welke bij de bakkers 32 kreutzer kosten, tegen 30 Kreutzer te leveren. Door elken dag één brood te nemen, zou men zoodoende den abonnementsprijs bijna geheel uitzuinigen.

BERLIJN, 7 Oktober.

Men verzekert, dat te Compiègne het voorstel gedaan zal worden tot eene algemeene legervermindering.

Naar berigt wordt, zal drie-vierde der leden van het Huis der Heeren de krooningsplegtigheid bijwonen.

In Westphalen wordt den kiezers door de *Westf. Merkur* aanbevolen, een man der *Kreuzztg's* partij te kiezen, als het hun niet mogt gelukken, de keus van een ultramontaan door te drijven.

Aan de pers van het vorstendom Reusz-Greiz-Schleiz-Lobenstein! is verboden, bijdragen voor de Duitsche vloot te verzamelen.

LONDEN, 7 Oktober

De heer *Cubitt* is als lord-mayor herkozen met 450 st. meerderheid. Dit is eenigermate een zegepraal voor de behoudende partij. Het kon echter nog, dat de *aldermen* de keuze niet goedkeurden en den tweeden kandidaat sir *Laurie* benoemden. De zaak is dus nog niet beslist.

De aandeelhouders van de Great Eastern behoeven voor alsnog niet te wanhopen. *Napoleon* heeft, naar men wil, niettegenstaande het jongste ongeluk dat het schip overviel, aanbiedingen gedaan tot den aankoop van het reuzenschip. Men gelooft intusschen niet dat ons goevernement, hetwelk praktische ondervinding van de Great Eastern als een transportschip heeft opgedaan, *Lodewijk Napoleon* zal toestaan, er zich meester van te maken.

Men raamt de kosten der noodigste herstellingen, welke de Great Eastern, ten gevolge van de onlangs geleden schade, zal moeten ondergaan, op 10.000 p. st.

Men berigt uit Utah, dat de Mormonen, die in die landstreek hun zetel hebben, zich van de Unie afscheiden en een zelfstandig gemeenebest vormen wilden. Ook hadden zij besloten het vervoer van goederen ten dienste van de Unie over hun grondgebied te beletten. Het goevernement der Unie heeft maatregelen genomen tot beveiliging van zijn gezag en van zijne belangen in het land der Mormonen.

— 8 *Oct.* Gec. 92⅞; Peru 4½ pCt. —, 3 pCt. —; Venez. 3 pCt. —; 1 pCt. —; Port. 3 pCt. —; Sp. 3 pCt. 50, 2 pCt. 42¼; Russ. 4½ pCt. 91¼, 5 pCt. 109⅜; Sard. 5 pCt. —.

PARIJS, 7 Oktober.

Uit Compiègne meldt men, dat er een oogenblik sprake was van koelheid tusschen den koning en den keizer. Dit grondde zich hoofdzakelijk daarop, dat plotselinge groote toebereidselen voor 's konings ontvangst gestaakt waren, maar dit was juist geschied op 's konings bepaald verlangen en de ontvangst was inderdaad zeer hartelijk. De keizerin ging den koning zelfs tot eenige schreden voor den trap te gemoet, zoodat deze naauwelijks een paar stappen te doen had om hare hand te vatten en die te kussen. H. M. maakte eene diepe buiging met echt Andalusische gratie. Het gansche hof stond achter haar. De koning bood haar den arm aan en geleidde haar door de dubbele rij Cent-gardes den trap op. Men wilde blijkbaar zich niet binnen de grenzen der gebruikelijke etikette beperken, om meerdere ruimte te laten aan de voorkomendheid en vriendschappelijkheid. 's Konings bezoek of liever de ontvangst heeft iedereen zeer vredelievend gestemd en, instemmende met de brochure »de Rijn en de Weichsel" verzekert te Compiègne ieder Franschman de daar aanwezige Duitschers, dat de Rijn zoo veilig is als de Elbe. Wat het hof betreft, heeft de koning, te oordeelen naar de wijze waarop in 's keizers omgeving van diens gast gesproken wordt, er reeds zijne aanhangers. Gister avond na de jagt met fakkellicht vonden allerlei bijeenkomsten van hoofd-officieren, hovelingen, journalisten, enz. plaats, waarin met lof van den koning gesproken werd. Op straat wordt het portret van *Wilhelm I* overal te koop aangeboden. Fransche schrijvers en teekenaars hebben zich gisteren vereenigd, om onder den titel »Compiègne en Koningsberg" een geïllustreerd album uit te geven. Ook is er een Rijnlied gemaakt, dat heel vredelievend klinkt. — Bij de jagt in het park zijn 900 faizanten gedood, zoodat in den vroegen morgen niet veel tijd was om over politiek te spreken. Daarna echter zaten beide vorsten van 10 tot 11 bij elkander en konden zij zonder getuigen spreken. Dadelijk na hun onderhoud ging men op de jagt, en hierop deed men, na eenige ververschingen gebruikt te hebben, den wandelrid door het bosch naar Vieux Moulin en Pierrefonds, in gezelschap der keizerin. Toen volgde het diner en eindelijk de tooneelvoorstelling. Men wil, doch eigenlijk weet men er niets van, dat de keizer te kennen gegeven heeft Rome te zullen ontruimen, zoodra de koning Italië erkent. Dienovereenkomstig verzekert men, dat de keizerin alles aanwendt om den koning voor zich te winnen, en hem de erkenning van Italië te doen uitstellen. Zij is dan ook werkelijk gedurig aan zijne zijde, en op den wandelrid door het bosch zat hij, vrij naauw, tusschen haar en den keizer.

De *Temps* vindt in de bezwaren van den Zwitserschen Bondsraad tegen de verhalen van den *Constit.* aanleiding om weder op persvrijheid aan te dringen. Het eenig middel, zegt hij, om aan de steeds zich herhalende interpellatiën aan de regering wegens den inhoud van dit of dat blad een einde te maken, is, ze allen van de diskretionnaire magt der regering te ontheffen. »Het kwaad," gaat het blad voort, »is niet alleen, dat er twee of drie bladen zijn, die op hoogen toon, ondanks alle logenstraffing, blijven beweren, dat zij de opinie der regering verkondigen, maar ook dat de regering veel meer baas over alle bladen schijnt, dan zij wel is of wil zijn. Zij beschikt over hun bestaan, en daarom denkt men, dat zij ook over hunne gedachten beschikt. De vreemdeling voelt zich steeds genoopt de Fransche regering verantwoordelijk te stellen over bijna alles wat in Frankrijk over de staatkunde geschreven wordt. Die staat van zaken, lastig voor de regering, is te betreuren voor de pers, ten minste voor dat gedeelte, dat onafhankelijk en opregt wil zijn."

De *Patrie* behelst het volgende:

»Te Lusignac, dep. de la Vienne, is eene provinciale konferentie gehouden der vereeniging van St. Vincentius de Paulo. Bij die gelegenheid zijn de zonderlingste redenen uitgesproken. Niet alleen de revolutie met hare verkeerdheden en buitensporigheden, maar de geheele hedendaagsche maatschappij, met hare veroveringen en regten is uitgemaakt voor eene vijandin der kerk; men heeft er op gewezen dat de godsdienst in gevaar is; men heeft gezucht over den tijd van vervolging waarin wij leven; men heeft de leerstellingen gepredikt eener liefdadigheid, die slechts mild is in verwenschingen; men heeft ten slotte warme woorden, woorden van strijd gesproken, als stond eene nieuwe Ligue en Bartholomeus-nacht voor de deur." Het blad doet uitkomen dat dergelijke magtelooze manifestatiën te betreuren zijn èn in het belang der kerk èn in dat belang der kerkvoogden, die ze leiden of inblazen, en de godsdienst schaden. Gelukkig echter, zegt het, zijn het slechts eenige op hunne zending vergetende bisschoppen, die op deze wijze de gemoederen trachten in beweging te brengen. Onder die weinige behoort in de eerste plaats de bisschop van Portiers, die zich nu voor een martelaar wil doen doorgaan. De regering, zegt de *Patrie*, heeft ten zijnen opzigte een doorslaand bewijs van verdraagzaamheid en lankmoedigheid gegeven. Had vroeger een bisschop eene houding aangenomen als de bisschop van Portiers, dan ware hij onder *Lodewijk XIV* over de grenzen gebragt, onder *Napoleon I* in eene vesting opgesloten en onder het koningschap van 1815 tot 1848 voor de regtbank getrokken. Het tweede keizerrijk wordt door zulke manifestatiën niet verbitterd, het betreurt ze, maar het veracht ze.

Eene telegrafische depêche uit Alexandrie houdt in, dat de Nijl plotseling gestegen was, ten gevolge waarvan veel schade, onder anderen aan den spoorweg, werd aangerigt.

Het volgende verneemt men nog omtrent de gebeurtenissen bij den dood der koningin *Ranavolo* op Madagaskar. Zij had reeds eenigen tijd geleden eene operatie ondergaan om haar van den kanker in de borst te bevrijden, doch dit baatte niet en de geneesheer waarschuwde de familie, dat het ergste te wachten was. Haar zoon *Rakoto* week niet van hare zijde, ook omdat hij wist dat zij zeer gesteld was op zijn neef, dien de partij der Hovas op den troon wilde helpen. De vorstin overleed en de eerste minister nam alle maatregelen, om den neef als koning te doen uitroepen, inmiddels *Rakoto* in het paleis latende bewaken. Den 19. Aug. 's morgens vroeg zou dit plan verwezenlijkt worden, doch een Europeaan waarschuwde *Rakoto* en riep diens aanhangers bijeen, zoodat toen de minister met zijn beschermeling uit het paleis kwam, beiden overvallen en gedood werden, waarop de kroonprins uit zijne gevangenschap bevrijd en onder den naam van *Rakoto Radama I* tot koning van Madagaskar geproklameerd werd. Deze koos zich terstond nieuwe, en wel liberale staatsdienaren, terwijl hij tevens eene amnestie uitvaardigde, eene konstitutie beloofde en de edikten zijner moeder, waarbij haar land voor vreemdelingen gesloten was verklaard, herriep. Wanneer men hierbij in aanmerking neemt, dat de prins reeds sedert jaren een ijverig voorstander van Frankrijk geweest en door de Franschen ondersteund is, dan kan voorzeker zijne komst op den troon beschouwd worden als een zegepraal van Frankrijks invloed in dat gedeelte van den Indischen Oceaan.

BRUSSEL, 8 Oktober.

De zamenkomst van den koning der Nederlanden met koning *Leopold* wordt hier met innig genoegen verwacht. Men ziet er het sprekend bewijs in, van de verbeterde verstandhouding tusschen de beide staten; de ontvangst van koning *Willem* zal hier stellig zeer warm wezen.

De erkenning van Italië vindt bij den koning nog altijd tegenstand, hoezeer de ministers er op aandringen. Z. M. zegt, dat België niet kan erkennen alvorens de 5 mogendheden, door den wil waarvan België bestaat, eerst zijn voorgegaan. De ministers zijn in groot bezwaar; men spreekt telkens van waarschijnlijke verandering in het kabinet.

De gemeenteraad wil voorzien in de duurte der levensmiddelen door een gelijk middel als door de *agence centrale des subsistances* in 1845. Op 't budget der stad komt 100,000 fr. voor onvoorziene uitgaven voor.

Ingezonden.

Art. 518 van het Burgerlijk Wetboek. »De »minderjarige, die zich in staat van onnoozelheid, »krankzinnigheid of razernij bevindt," enz. plaatst de *onnoozelen* onder de krankzinnigen, en met regt. Want *onnoozel* beduidt letterlijk *reukeloos*. *Onnoozelen* zijn derhalve individien, die het gebruik der zinnen meer of min missen en dus voorwerpen, die zich in den regel steeds bevuilen en zonder te ruiken niet zelden die stof binnen slokken, of lijdende zijn aan epileptische toevallen, of die door grijnzenden blik en gekke bewegingen even als een *perpetuum mobile* ieder van zich afstooten. Gelukkig, dat wij in ons land idioten scholen hebben, waar zulke diep beklagenswaardigen liefderijk worden verpleegd; maar ongelukkig, dat men die omgeving na reeds verkregene ervaringen nog niet gevaarlijk of verwoestend beschouwt voor achterlijke kinderen, en bij dezen de werking van het voorbeeld en der gewoonte op het sympathetische gevoel, in den mensch oorspronkelijk, ontkent of loochent.

ADVERTENTIEN

HOUTVERKOOPING.

*** Op Donderdag den 17. October 1861, des voormiddags ten 8 ure, zal op de Bovenlaan van de Ridderhofstad *Hardenbroek* onder Sterkenburg, publiek worden verkocht, ten overstaan van den Notaris HERMSEN, gevestigd te Houten en ten verzoeke van JOHANNES DAMEN:

60 EIKENBOOMEN, 12 BERGROEDEN, 500 BEUKEN- en EIKEN PLATEN, 25 percelen zware BEUKEN ZAAGSTUKKEN, een partij PLANKEN, 40 percelen EIKEN TIMMERHOUT, bestaande in: *Pompen, Balken, Stijlen*, enz. 20,000 HANDHOUTEN en eene groote massa BRANDHOUT, alles gelegen nabij de Langbroeker wetering en kunnende alzoo te water vervoerd worden.

*** Op Donderdag, den 17. October 1861, des voormiddags ten 11 ure, zal in het Regthuis te Benschop, in het openbaar worden verkocht:

Een HUIS, ingerigt tot drie WONINGEN, met Achterhuis, afzonderlijk staande Schuur en Boomgaard, staande en gelegen te Benschop, aan de noordzijde, boven de kerk, groot 68 roeden, 92 ellen.

Breeder bij billetten en nadere informatien te bekomen ten kantore van de Notarissen W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik, en H. D. G. A. IMMINK te Ysselstein.

*** **Men vraagt** voor eene Jufvrouw en kind 2 GEMEUBELEERDE KAMERS met **bediening,** ook **met** of **zonder middageten,** op eenen fatsoenlijken stand, liefst buiten een der barrières of digt bij een derzelven (binnen). Gelieve met brieven franco onder T aan het bureau dezer Courant te zenden.

*** Te Utrecht **vraagt men te huur,** te aanvaarden tegen primo Mei aanstaande, voor een deftig gezin zonder kinderen: Een vrij BOVENHUIS of klein HUIS, bevattende 4 à 5 Kamers, Keuken en verdere gemakken, tegen den prijs van *f* 270,— à *f* 300,— Adres franco letter G. bij G. J. THIEME, Boek- en Courantdrukker te Arnhem.

*** Bij Fatsoenlijke lieden van de Waalsche Gemeente alhier, in het midden der stad wonende, bestaat gelegenheid tot Inwoning voor **IEMAND** zijne bezigheden buiten 's huis hebbende, met genot van vrije Kamer en desverkiezende volle Kost, of wel een **Jongmensch,** dien men in een Fatsoenlijk Gezin wenscht opgenomen te zien. Adres lett. E aan het Bureau dezer Courant.

*** Eene JUFVROUW van de P. G. biedt zich aan **privaat les te geven** in de Fr. en H. taal, alsmede op de piano.

Voorwaarden billijk.

NB. Ook bestaat er bij haar gelegenheid, van des avonds 5—7 ure, eene **cursus** te houden tot het leeren van alle Vrouwelijke Handwerken.

Brieven franco letter Z. bij den Boekhandelaar J. G. BROESE.

Aardappelen berigt.

*** De ondergeteekende geeft zijnen begunstigers te kennen, dat hij binnen een paar dagen weder eene scheepslading **Aardappelen,** van dezelfde kwaliteit te wachten is.

J. VAN DER GRIFT.

KOLONIALE WAREN.

*** In eene oude gevestigde zaak hier ter stede, **wordt gevraagd**, om spoedig als TWEEDE BEDIENDE of LEERLING in betrekking te komen, een knap, vlug, fatsoenlijk Jong Mensch.

Men adressere zich bij den Heer J. EIJKEL, op de Oude Gracht bij de Smeebrug.

*** IEMAND, de namiddagen **ter zijner beschikking hebbende,** bekend met het **Italiaansch boekhouden,** wenschte die te besteden tot het bijhouden van boeken, andere administrative bezigheden of wel tot het geven van Onderwijs in bovengenoemde Wetenschap. — Adres lett. M, Bureau dezer Courant.

*** **D. C. VAN ZIJST**

verlangt **een knappen en vluggen**

LOOPJONGEN.

*** Bij A. VAN LEEUWEN, te Zeyst, Depôthouder der **Hoffsche Malz Extract,** zijn te bekomen **Zeeuwsche** en **Texelsche Oesters, Engelsche** en **Beijersche Bieren, Haring** en **Stokvisch** in soorten, **Sardines à l'huile, Olives marinées-farcies, Champignons, Potpourri, Marasquin, Jap. Soya, Gember, Vruchten Compôtes,** enz. enz

*** **Olij-dunne fijne Zweedsche BRUINE TEER,**

tot verminderden prijs, verkrijgbaar aan de Lijnbaan *de Rijnvaart* bij de Jeremie-brug.

TRIP.

HULPONDERWIJZER.

*** Aan de Openbare Armenschool een HULPONDERWIJZER verlangd wordende, noodigen Burgemeester en Wethouders van Amersfoort degenen, die daartoe in aanmerking wenschen te komen, uit, om met overlegging van de gevorderde bewijsstukken, hunne verzoekschriften vóór den 21. October aanstaande, franco aan den Burgemeester dier gemeente in te zenden.

De jaarwedde aan deze betrekking verbonden bedraagt *f* 500,—.

Amersfoort, 9 October 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
A. G. WIJERS.
De Secretaris,
W. L. SCHELTUS.

246STE STAATS-LOTERIJ.

*** Bij den gekwalificeerden kollecteur P. H. HAANEBRINK te Utrecht zijn voor bovengenoemde Loterij, waarvan de trekking der **eerste** klasse **Maandag** den 14. October 1861 aanvang neemt, HEELE en GEDEELTEN van LOTEN te bekomen.

*** De *Oud Cartagena's Bergplanten-Olie* belet niet alleen onmiddelijk het uitvallen van het *haar*, maar zij behoudt het leven en de groeikracht van het aanwezige *haar* zoo volmaakt, dat daardoor de grijsheid (verdorring) wordt voorkomen: die zich gewendt deze *Haar-Olie* of *Pomade* te gebruiken, zal, om het zoo eens uit te drukken, zijn jeugdig leven minstens tien jaren rekken, want zoolang men toch een ferme onverkleurde haarbol bezit, mag men, hetzij hier met eerbied gezegd, toch niet oud heeten en hoe eerbiedwaardig ook de ouderdom zelve is, wenscht men toch zeer zeldzaam vóór den ouderdom oud te schijnen. Om dit middel voor elk bereikbaar te stellen is de prijs slechts 60 Cents, als conservatie-middel heeft men aan 2 of 3 fleschjes genoeg per jaar, maar als geneesmiddel moet het bepaald eenmaal daags gebruikt worden.

Hoofd-Dépôt te Delft bij A. BREETVELT Az.

Verdere Dépôts:

A. J. v. d. Berkhof, Utrecht.	Philip Meijers, Amersfoort.
M. J. C. Ham, idem.	W. G. Kurvers, Harmelen.
Gebr. van Dijk, Soest.	J. Vlaanderen, Breukelen.
Gebr. van Dijk, Baarn.	

*** Bij den Boekhandelaar JOH. VISSER, te Amsterdam, is verschenen:

HET BANKROET

van de firma RIESZ, LION & Co.,

in de TABAKSZAAK van REMBANG bewezen.

Prijs *f* 1,—.

*** **HEINR. HEINES** Sämmtliche Werke (Taschen-Ausgabe).

Reisebilder, 4 Theile.
Vermischte Schriften, 3 Theile.
Buch der Lieder, (Mit Heine's Porträt), 1 Theil.
Der Salon. 4 Theile.
Neue Gedichte, 1 Theil.
Die Romantische Schule, 1 Theil.
Romanzero, 1 Theil.
Deutschland. Ein Wintermärchen. — *Atta Troll.* Ein Sommernachtstraum, 1 Theil.
Kahldorf über den Adel. — *Der Schwabenspiegel.* — *Doctor Faust*, 1 Theil.
Ueber Ludwig Börne, 1 Theil.
Französische Zustände, 1 Theil.
Mädchen und Frauen, 1 Theil.
Heinrich Heine. Erinnerungen von Alfred Meissner. (Mit dem Porträt des kranken Dichters), 1 Theil.
Almanzor, Eine Tragödie, 1 Theil.

Prijs per Deeltje *f* 1.25.

Bij bestelling van Ex. der tot dus ver verschenen 22 deeltjes gezamentlijk, wordt de prijs à *f* 1 per deeltje, of *f* 22 voor het geheele stel genoteerd.

Ausgabe von H. NIJGH.

*** Bij J. H. SIDDRÉ, te Utrecht, ziet het licht de Negende en Tiende Aflevering van:

FLORA EN POMONA,

MAGAZIJN VOOR TUINBOUW, BLOEMEN- en OOFTBOOMTEELT, WARMOEZERIJ, enz

Uitgegeven onder Hoofdredactie van

W. C. SPOOR,

en onder medewerking van een aantal geleerde en praktische mannen.

Nieuwe Reeks. — Tweede Jaargang.

INHOUD: Over den schadelijken invloed der gassen op de planten. — Over de expeditie naar Khorassan. — Iets over den *Hedysarum Alhagi.* — Beschouwing der Bloemententoonstellingen, gehouden van den 12—14 Julij te Utrecht en den 15—18 Augustus ll. te Arnhem. — Het verplanten van oude boomen. — De *Bombyx Cynthia.* — *Coleus Blumei var: Verschaffeltii*, of wien komt de eer toe? — Volle-gronds of vaste planten. — Mededeelingen en gemengde berigten.

Prijs per jaargang van 12 Afleveringen *f* 4.— *franco* per post *f* 4—50.

*** De Zalf van Holloway. Ziekten der kinderen, scharlakenkoorts, griep, kinkhoest, schorheid van stem en verouderde klieren worden voortdurend en onfeilbaar genezen, door de aangedane plaatsen met de Zalf in te wrijven, zonder daarbij eenig ander inwendig geneesmiddel te gebruiken. Het wrijven is bij de kinderen het werk van een oogenblik, terwijl men veel moeite kan hebben met het ingeven van inwendige middelen; ook kan het nadeelige gevolgen hebben, wanneer men een weerspannig kind hiertoe met geweld noodzaakt; de vrees voor de medicijnen veroorzaakt somtijds stuiptrekking en bijna altijd koorts en rusteloosheid. Daarentegen kan men al de aangedane plaatsen met de Zalf van Holloway zoo naauwkeurig mogelijk inwrijven, zonder het gevoeligste kind te ontstellen. Deze Zalf is inderdaad een zegen voor moeders en voedsters, omdat dezelve hare kinderen veilig geleidt door de gevaren van het eerste leven.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes pillen à *f* 0,80, *f* 185, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf a 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht; bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort; en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244 en New-York 80 Maide Lanne. HOLLOWAY's etablissement.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*)

Oct.	Uren	Wind rigt.	Wind kr. N G.	Barom. bij 0°	Ther F.	Afwijk d. Temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Opmerkingen*
8	2	zzo.	2.5	759.79	72.9	+14 6	0.69	0.	Bijna helder.
	10	z.	0.5	59.32	61.0	+10 6	0.92	0.	Ligt bewolkt
9	8	zzw.	0 0	60.27	62.1	11.3	0.89	0.2	Zwaar bew.

In de vorige courant 8 Oct. 8 ure kolom barom bij 0° *staat* 52.01 *lees* 62.01.

8 Oct. 's morg. Barometerhoogten in afdalende orde. Utrecht, Portsmouth, Parijs, Brest, Plymouth, Havre en Hartlepool. Grootste verschil = 8.9 mm.

Prijzen der Effekten.

AMSTERDAM 8 October 1861.

Nederland.					
Werkel. Schuld	2 1/2 pCt.	63 15/16	64	64
〃 〃	3 〃	76 7/16		
〃	4 〃	99 1/2	99 9/16	99 1/2
Aand. Handelm.	4 1/2 〃	135 3/8	135 1/2	135 3/8
Leening	4 1/2 〃	100 3/5		
België.				
Certifik. bij *Rothschild*	2 1/2 〃	54		
Spanje.				
Obligatiën	2 〃	41 7/8	41 15/16	41 7/8
〃	3 〃	50 [illegible]		
〃 Binnenl.	3 〃	47 7/16	47 1/2	
Amortisable Schuld		16 3/4		
Portugal.				
Obligatiën	3 〃	46 9/16		
〃 1856/59	3 〃	45 15/16		
〃 uitgestelde		40		
Rusland.				
Oblig. *Hope & Comp.*	5 〃	102 1/2		
Cert. 1831/33.	5 〃	81 1/2		
Cert. 1840	4 〃	74 15/16		
〃 Orig. 2e, 3e, 4e L.	4 〃	74 1/4		
〃 6de Serie 1855	5 〃	94 3/8	94 1/2	94 1/2
〃 te Londen 1859	3 〃	59 9/16	59 5/8	59 9/16
〃 bij *H. & Co.* 1860	4 1/2 〃	89 7/8		
Polen.				
Aand. 1835 fl. 500	*f*	165 3/4		
Obligatiën	4 〃	76 7/16		
Oostenrijk.				
Oblig. bij *Goll & Comp.*	4 〃	42 1/2		
Oblig. Metalliek	5 〃	45 5/16	45 9/16	45 5/16
〃 Metalliek	2 1/2 〃	23 7/8	23 15/16	
〃 Rente Amst.	5 〃	69 7/16	69 1/2	
〃 Nat. 1854	5 〃	54 3/4	54 15/16	54 15/16
Bankaktiën		640	642	642
Aandeelen 1854		190		
〃 1860		369		
Brazilië.				
Geldl. 1824 £ 100	5 〃	99 3/8		
Geldl. 1860	4 1/2 〃	88 7/8		
Amerika.				
Ecuad. Obligatiën 1855.		13 15/16	15	
Venez. Obligatiën	3 〃	19 3/16	19 1/4	19 3/16
〃 〃	1 1/2 〃	10 3/16		
Gren. Obligatiën	4 1/4 〃	14 11/16		
Mexico. Obligatien	3 〃	25 3/16	25 3/8	25 5/16
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7 〃	85 1/4		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 240
[aa]n de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Gemeente Raad van Utrecht.

Zitting van Donderdag 3 Oktober.

Tegenwoordig zijn 27 leden; afwezig de HH. *Geuns* en *Trip*.

Is ingekomen:

eene missive van Gedep. Staten, houdende goed-[ke]uring der 1. supl. kohieren van de bonden-bel., [di]enst 1861, — voor kennisg.;

eene gelijke missive, houdende goedkeuring der [2.], 3., 4., 5. en 6. supl. kohieren der pl. dir. bel. [di]enst 1860, — alsv.

Wordt ter tafel gebragt:

eene voordragt van B. en W. ten aanzien van [ee]n rekwest van den heer *Nagtglas Versteeg c. s.*, [h]oudende verzoek, dat een doorgang worde gemaakt [va]n het Geertekerkhof naar het plantsoen, — ter [Se]kretarie;

eenige ontwerp-raadsbesluiten ten aanzien van re-[k]westen in zake de pl. dir. bel. als van 1. *M. P. van [V]ierssen*, 2. *D. A. Stern*, 3. *W. H. P.* baron [v]an *Utenhove* en anderen, 4. *J.* baron *Taets van [A]merongen* en anderen, — alsv.;

een ontwerp-raadsbesluit tot ambtshalve afschrij-[v]ing van eenige aanslagen van de kohieren der pl. [d]ir. bel. 1861, — alsv.

Is ingekomen een rekwest van kommissarissen der [R]. K. begraafplaats buiten Wittevrouwen, houdende [v]erzoek die te mogen uitbreiden.

De *Voorz.* stelt voor, dit stuk in handen eener [k]omm. te stellen.

De heer *Bosch* vraagt, of het niet eigenaardiger [z]ou zijn, het stuk in handen der komm. voor regts-[k]undig onderzoek te stellen. Spr. heeft er vele [w]etsbepalingen in hooren aanhalen en ook de grond [v]oor de afwijzende beschikking door B. en W. ge-[n]omen schijnt op eene wetsbepaling te rusten. Spr. acht het daarom van belang, de regtskundige komm. in deze te laten adviseren, hetgeen hij dan [o]ok voorstelt.

De *Voorz.* merkt aan, dat er nasporingen zullen [t]e doen zijn, die niet tot den werkkring dier komm. [b]ehooren.

De heer *de Muralt* vereenigt zich met het door den Voorzitter voorgestelde. Hij gelooft, dat de regtskundige komm. meer bepaald is voor het uit-[b]rengen van praeadvies op de stukken, die in de vergadering van B. en W. behandeld worden, alsook om te adviseren in kwestiën, eigendomsregt en uitlegging van overeenkomsten betreffende. De onderhavige zaak geeft echter aanleiding tot meer uiteenloopende nasporingen en beschouwingen over onderwerpen, die in den regel bij de regtskundige kommissie minder te huis behooren.

Met 17 stemmen tegen die der HH. *Ram*, *de Jong*, *v. Boetzelaer*, *Boer*, *Bosch* en *Koene* wordt hierop het voorstel van den Voorz. aangenomen, die nu tot leden der komm. benoemt de HH. *de Jong*, *v. Doorn*, *v. Lier*, *Koene* en *Boer*.

De *Voorz.* deelt alsnu mede, dat de heer *Farncombe Sanders* bereid is als raadslid zitting te nemen, die daarop door den sekretaris wordt binnengeleid en zitting neemt, na de bij de wet gevorderde eeden te hebben afgelegd.

Wordt ter tafel gebragt eene mededeeling van B. en W. in verband met het aan de Prov. Staten voorgedragen ontwerp-regl. voor het waterschap van de Hooge en Lage Weide. — Gesteld in handen eener komm. bestaande uit de HH. *de Muralt*, *Metelerkamp*, *Bosch*, *Pabst* en *Sanders*.

Wordt ter tafel gebragt de volgende mededeeling van B. en W. betreffende het opzeggen van het kontrakt met den heer *de Heus*.

No. 40 F. Utrecht 1 Oktober 1861.

Aan den Raad der stad Utrecht.

Na het door u op den 1. Augustus jl. genomen besluit om het thans met den heer *de Heus* loopende kontrakt wegens de gasverlichting niet te verlengen, alsmede om geen gebruik te maken van de in art. 2 van dat kontrakt bedoelde bevoegdheid tot overname van de voorwerpen daarin verder omschreven, hebben wij van een en ander aan den Heer *de Heus* kennis gegeven.

Wij hebben voorts, met het oog op het door u genomen besluit, getracht, om met den heer *de Heus* onder uwe nadere goedkeuring onderhandelingen aan te knoopen, ten einde zoowel in het belang der ingezetenen en van de stad als van den ondernemer zelven eenen geleidelijken overgang van het eene licht op het andere te verkrijgen.

Inmiddels hadden wij ons met uwen ingenieur voor de oprigting der stedelijke gasfabriek beraden omtrent de punten, die bij zulk eene onderhandeling op den voorgrond zouden moeten worden gesteld.

De heer *de Heus* echter, in plaats van tot zulk een voorloopig onderhoud mede te werken heeft een antwoord gegeven, waarvan wij u hiernevens een afschrift overleggen, tevens met de afschriften der overige daartoe betrekkelijke stukken.

Daaruit zal u blijken, dat de heer *de Heus* bepaaldelijk een schriftelijk voorstel verlangd, maar dat tevens de zaak door hem op een ander standpunt wordt gebragt dan waarop uwe vergadering zich bij uw laatst genomen besluit schijnt geplaatst te hebben.

Ter bevestiging daarvan hebben wij gemeend u bij deze tevens nog mededeeling te moeten doen van eenige dezer dagen tusschen ons en den heer *de Heus* gewisselde stukken betreffende eene uitbreiding, die hij thans aan de bestaande gasverlichting en wel in wijk I wenscht te geven, waaruit u tevens duidelijk zal worden, dat de heer *de Heus* vermeent eenen termijn te mogen stellen gedurende welken nog hij wel met de stad zal gelieven te onderhandelen.

In dezen stand der zaak hebben wij gemeend, u van het bovenstaande mededeeling te moeten doen, opdat door u zoude kunnen worden beslist, hoe nu verder in deze zaak zal moeten worden gehandeld.

Burgemeester en Wethouders
der stad Utrecht,
(get.) N. P. J. KIEN,
Ter ordonnantie van dezelve,
(get.) H. G. RöMER.

Op voorstel van den heer *Pabst* wordt alsnu lezing gedaan van de navolgende stukken te dezer zake tusschen B. en W. en den heer *de Heus* gewisseld.

No. 127 F[a]. Utrecht 9/13 Augustus 1861.

Aan den heer W. H. de Heus te Utrecht.

Wij hebben de eer, u te berigten dat, de gemeenteraad dezer stad, met het oog op de omstandigheid, dat in het jaar 1862 het thans nog met u loopende kontrakt betreffende de gasverlichting zal komen te eindigen, in zijne vergadering van 1 Augustus 1861, in verband tot art. 2 van gezegd kontrakt heeft besloten: 1. het thans met u loopende kontrakt wegens de gasverlichting niet te verlengen; 2. geen gebruik te maken van de bevoegdheid bij art. 2 van dat kontrakt aan het stedelijk bestuur verleend „tot de „overname van de toestellen tot deze verlichting, uit-„genomen de gebouwen tot de fabriek zelve behoo-„rende, zoowel die ten behoeve der stad als van „partikuliere inwoners aangelegd, de gaspijpen daar-„onder begrepen," gelijk zulks in meer gemeld art. 2 staat uitgedrukt, zoodat de bedoelde overname niet zal geschieden.

Wij hebben de eer u van een en ander bij deze en dus meer dan twaalf maanden vóór de expiratie van het tegenwoordig kontrakt kennis te geven, met verzoek om daarvan nota te nemen en ons den ontvangst van deze onze missive te berigten.

Burgemeester en Wethouders
der stad Utrecht,
(get.) N. P. J. KIEN,
Ter ordonnantie van dezelve,
(get.) H. G. RöMER.

No. 127 F[b]. Utrecht 9/13 Augustus 1861.

Aan den heer W. H. de Heus te Utrecht.

Bij onze missive van heden, no. 127 F[a], hadden wij de eer u mededeeling te doen van de door den gemeenteraad dezer stad op 1 Augustus jl. genomen beslissing ten opzigte van de bevoegdheid aan het stedelijk bestuur toegekend bij art. 2 van het thans nog met u loopende kontrakt wegens de gasverlichting, wanneer dit kontrakt zal komen te expireren.

Ten vervolge op die mededeeling hebben wij de eer, u te kennen te geven, dat naar het ons voorkomt en zoo als u ook wel in het oog zal springen, alsnu, zoowel in het belang der ingezetenen en van onze stad als in uw eigen belang, een geleidelijke overgang van het eene licht op het andere hoogst wenschelijk zal wezen, en wij meenen ons te mogen vleijen, dat wij onder nadere goedkeuring van den raad eene behoorlijke schikking dienaangaande met u zullen kunnen aangaan; wij achten het bijna overbodig om u ons vertrouwen te kennen te geven, dat wij bij u in het belang uwer mede-ingezetenen de meest mogelijke welwillendheid zullen vinden om tot die schikking mede te werken.

Wij hebben mitsdien de eer, u bij deze uit te noodigen om uwe gedachten daarover te laten gaan en om te gelegener tijd met eene kommissie uit ons midden over het aangaan van zoodanige schikking en over de daarbij vast te stellen punten te konfereren.

Het zal ons aangenaam zijn van uwe bereidwilligheid tot het houden dier zamenspreking de verzekering te mogen ontvangen.

Burgemeester en Wethouders
der stad Utrecht,
(get.) N. P. J. KIEN.
Ter ordonnantie van dezelven,
(get.) H. G. RöMER.

Utrecht 23 Augustus 1861.

Aan de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht.

Edel Achtbare Heeren!

Bij deze heb ik de eer UEA. de ontvangst te berigten van twee schrijven dd. 13 Augustus jl. no. 127 F[a] en 127 Fb.

Wat de tweede missive betreft, daaromtrent zal ik de eer hebben UEA. binnen kort mijn gevoelen kenbaar te maken; van den inhoud van de eerste missive heb ik nota genomen en ik veroorloof mij daaromtrent tevens te bemerken, dat ik, alhoewel mij het besluit van den raad dezer stad dd. 1 Augustus jl., na de vroeger genomen besluiten, betrekking hebbende tot de stedelijke verlichting en na al hetgeen in den laatsten tijd op feitelijk gebied heeft plaats gevonden, niet bijzonder heeft getroffen, evenwel gemeend had met grond te mogen verwachten, dat een gunstiger besluit mijwaarts, betreffende de stedelijke verlichting door het stadsbestuur ware genomen, vooral wanneer ik in aanmerking neem, dat het thans nog bestaande kontrakt over de stadsverlichting stiptelijk en getrouwelijk door mij is nageleefd. Ik herhaal, dat wanneer men alle omstandigheden ten deze in aanmerking neemt, het mij voorkomt, dat het genomen raadsbesluit niet van onbillijkheid is vrij te achten en zulks te meer, wanneer ik mij een oogenblik 20 jaren terugdenk en mij, zoowel den geest die tijdens het sluiten van dat kontrakt in den jare 1842 heeft voorgezeten, als de beloften dien aan het sluiten van dat kontrakt zijn voorafgegaan, te binnen breng.

Alhoewel ik mij geheel aan het besluit van 1 Augustus moet onderwerpen, zoo verklaar ik reeds nu bij deze, dat ik meen alle verantwoordelijkheid bij de vele bezwaren en moeijelijkheden die het gevolg van voornoemd raadsbesluit kunnen worden, vooral bij de vaste en innige overtuiging, dat mijnerzijds alles in tijds is beproefd en in het werk gesteld om de stedelijke verlichting voor het vervolg op betere en hechte grondslagen te doen berusten, zonder dat op mijne voorstellen deswege behoorlijk regard is geslagen, van mij te kunnen en mogen afwerpen en die geheel op het stedelijk bestuur over te brengen.

Ik heb de eer met achting te zijn,

UEA. Dw. Dienaar,
(get.) W. H. DE HEUS.

Aan Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht.

Bij mijn schrijven d.d. 23 Aug. had ik de eer, UEA. mede te deelen, dat ik voornemens was meer omstandig UEA. geëerd schrijven d.d. 9/13 Aug. jl. no. 127 Fb. te beantwoorden.

Ik ga thans daartoe over en wil niet ontveinzen, dat hoe weinig verwonderd ik was bij de ontvangst der mededeeling vervat in UEA. missive van 13 Aug. no. 127 Fa, de inhoud van de 2. daarentegen mij zeer heeft bevreemd. In de eerste plaats toch viel mij vooral op, het min of meer vleijende der bewoordingen, waarin dat schrijven vervat is, en wel om reden de toon die daarbij wordt aangeslagen zoozeer verschillende is van de daden en min of meer vijandige behandeling, die ik in de laatste jaren geheel onverdiend van het stadsbestuur heb moeten ondervinden, en zulks vooral in verband met de van tijd tot tijd mij ter oore gekomen geruchten, dat de regering meer dan eens zou hebben te kennen gegeven, dat met mij niet te onderhandelen viel.

Deze beschuldiging nu, zoo die in waarheid mogt bestaan, zou ik meenen al aanstonds verre van mij te moeten afwerpen, daar ik ten volle overtuigd ben, in deze niets te hebben verzuimd, zoowel door het doen van tijdige aanbiedingen ter uitbreiding van het pijpennet tot in de buitenwijken (reeds in 1843 door mij aangeboden), het voor mijne kosten verplaatsen der fabriek, de vermindering der gasprijzen en kosten van aanleg enz., zonder dat daarop door het bestuur het noodige regard is geslagen.

In de tweede plaats wordt in die missive gehandeld over het onder goedkeuring van den stedelijken raad met mij aangaan eener schikking betrekking hebbende tot eenen geleidelijken overgang van het eene licht op het andere, waarbij door UEA. tevens het vertrouwen te kennen wordt gegeven, dat zoowel in het *belang der stad* als *der ingezetenen* en van *mij zelven* bij mij de meest mogelijke welwillendheid zal worden aangetroffen.

Ik neem de vrijheid daarop te bemerken, dat ik niet goed begrijp hoedanig eene schikking UEA. op het oog kunnen hebben, vooral na de onlangs plaats gehad hebbende opzegging van het stads verlichtingskontrakt in verband met het raadsbesluit van 1 Aug. jl. Ik ben van oordeel, dat wanneer het de regering wezenlijk ernst ware geweest, met mij schikkingen van welken aard ook aan te gaan, hetzij over de stadsverlichting zelve, hetzij betreffende een overgang van het eene licht op het andere, zulks had behooren te geschieden voor en aleer men tot de feitelijke daarstelling eene stedelijke gasfabriek was overgegaan, of te wel voor en aleer men tot op het tegenwoordig standpunt genaderd was, doch dat daarvan thans geene sprake meer kan zijn. Ik mag en kan niet ontveinzen, dat het mij ten hoogste bevreemt thans *voor het eerst* eene schriftelijke uitnoodiging tot het aangaan eener schikking te ontvangen, terwijl ik tijdens zulks naar mijn oordeel had kunnen en behooren te geschieden nooit, of ten immer deswegens iets officieels van UEA. vernomen heb.

Alhoewel het mij dus voorkomt, dat de door UEA. zoo zeer gewenschte zamenspreking weinig kans heeft tot iets goeds te leiden, zou ik mij daartoe echter niet ongenegen verklaren, ware het niet, dat ik ter voorkoming van alle misverstand, hetgeen veelal bij

mondelinge discoursen plaats vindt, het beter oordeelde, de voorstellen die UEA. in het belang der stad mij meent te moeten voordragen, schriftelijk te ontvangen, te meer daar ik, wat mij betreft, op het tegenwoordig standpunt moeijelijk mijne gedachten over eventueel daarbij vast te stellen punten kan laten gaan.

Ik vertrouw, dat UEA. dit mijn gevoelen zullen deelen, en verklaar mij dan ook bij deze bereid, elk schriftelijk voorstel dat betrekking mogt hebben tot een overgang van het eene licht op het andere (wel te verstaan alleen betrekking hebbende tot de *stedelijke* en *niet de partikuliere* verlichting) in ontvang te nemen en rijpelijk te overwegen.

Bovendien meen ik UEd. bij deze te moeten mededeelen, dat ik niet meer *onvoorwaardelijk* vrij ben, om over mijne gasinrigting te beschikken, daar ik sedert eenigen tijd daaromtrent onderhandelingen met derden heb aangeknoopt.

Wat eindelijk betreft het te kennen geven van UEd. vertrouwen, dat bij mij de meest *mogelijke welwillendheid* zal worden aangetroffen, daaromtrent meen ik te moeten antwoorden, dat ik, wat de stad betreft, na de door mij ondervonden behandeling weinig geneigdheid gevoel, bij de vele opofferingen, die ik mij reeds getroost heb, meerdere welwillendheid dan tot nu toe het geval is geweest, aan den dag te leggen, en mij geheel aan het bestaande verlichtingskontrakt, wat haar betreft, zal houden.

Bovendien, nu het kontrakt met de regering ultimo Augustus 1862 een einde zal nemen en de stad dus voortaan niet verder van mijn gasinrigting wenscht verlicht te worden, maar zich zelve na dien tijd van het benoodigde gaslicht zal voorzien, zie ik niet in, dat van groote welwillendheid mijnerzijds sprake kan zijn; wat aangaat de welwillendheid jegens mijne medeingezetenen, die zal ik even als ik die steeds, gedurende den tijd, dat ik de eer had hun gaslicht te leveren, in acht heb genomen, ook voor het vervolg niet uit het oog verliezen, maar hen steeds die voordeelen deelachtig doen worden, zoowel met betrekking tot de gasprijzen als aanleg, waarop zij naar billijkheid in verband met de tusschen hen en mij bestaande kontrakten aanspraak mogen maken.

Hiermede geloof ik UEd. geëerde missive beantwoord te hebben en heb inmiddels de eer met alle achting te zijn,

Utrecht, 25 Sept. 1861.

UWEd. Dw. Dienaar,
(get.) W. H. DE HEUS.

Utrecht 3 September 1861.

Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht.

Edel Achtbare heeren!

De ondergeteekende verzoekt UEA. vergunning tot het openen van den grond op de Biltstraat, ten einde gasleidingen aan te brengen voor de huizingen bewoond door *H. van Maurik*, wijk I, no. 120 en door *P. Dieges*, wijk I, no. 139.

Met hoogachting,

UEA. Dw. Dienaar,
(get.) W. H. DE HEUS.

Utrecht den 7 September 1861.

Aan de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht.

Bij apostille van den 4 dezer, no. 1564, in mijne handen gesteld zijnde eene aanvraag van den heer *de Heus* om den openbaren weg te mogen opbreken aan de Biltstraat tot het aanbrengen van gasleidingen naar de huizen wijk I, no. 120 en no. 136,

Heb ik de eer te berigten, dat laatstgenoemd perceel gelegen is tegen over de Kruipersteeg en dat alzoo eene nog al belangrijke uitbreiding aan de gasleiding buiten Wittevrouwen zoude worden gegeven.

Uit dispositiën, vroeger door UEA. ten dien opzigte genomen, vermeen ik te moeten opmaken, dat het geenszins in UEA. bedoeling ligt om in deze voorstad onder de aanneming van den heer *de Heus* uitbreiding aan het gaslicht toe te staan. Weshalve ik vermeen te moeten adviseren, dat afwijzend op het nevensgaand verzoek worde beschikt onder mededeeling, dat in den tegenwoordigen stand van zaken uitbreiding der gasverlichting in de buitenwijken onraadzaam voorkomt.

De Kameraar,
(get.) DEKETH.

No. 21 F.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gelezen een aanvrage van den heer *W. H. de Heus*, dd. 3 September 1861, om den openbaren weg te mogen opbreken aan de Biltstraat tot het aanbrengen van gasleidingen naar de huizen wijk I no. 120 en no 136;

Gehoord het rapport van den heer stedelijken kameraar;

Hebben goedgevonden en verstaan, aan den heer *W. H. de Heus* te kennen te geven, zoo als aan hem wordt te kennen gegeven bij deze, dat er bezwaar tegen bestaat om bovengemeld verzoek in te willigen, aangezien in den tegenwoordigen stand der zaak eene uitbreiding der gasverlichting in de buitenwijken onraadzaam is te achten.

Afschrift dezer resolutie zal worden gezonden aan den stedelijken kameraar tot informatie.

Utrecht 11 September 1861.

Ter ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,

(get.) H. G. RÖMER.

Utrecht, 16 September 1861.

Aan
Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht.

Edel Achtbare Heeren!

Tot mijne groote verwondering ontving ik van UEA. bij schrijven van 11 Sept. ll. de mededeeling dat er in den *tegenwoordigen stand* der zaak bezwaren zouden bestaan, om het door mij gedane verzoek, de straat te mogen opbreken, ten einde naar de perceelen no. 120 en no. 136 op de Biltstraat eene gazleiding te brengen, in te willigen.

Ik kan in geenen deele begrijpen, *welke bezwaren* daartegen kunnen bestaan en moet het er dan ook voor houden, dat die afwijkende dispositie door UEA. genomen is, zonder te attenderen op het tusschen UEA. en mij bestaande verlichtings-kontrakt; bovendien begrijp ik niet, waarom UEA. mij thans zoudt willen tegenwerken eene grootere uitgebreidheid aan de partikuliere gazverlichting te geven, te meer daar UEA. ligtelijk kunt begrijpen, dat ik op alle middelen bedacht moet zijn om mij daardoor te waarborgen voor grootere schade en verlies, die ik tengevolge der opzegging van het stedelijk kontrakt met ultimo Augustus des volgenden jaars, zal komen te lijden.

Ik neem thans bij deze de vrijheid de artikelen 2, 3, 7, 9 en 12 van bovengemeld kontrakt onder UEA. aandacht te brengen en noodig UEA. uit, de daarin vervatte bepalingen en op UEA. rustende verpligtingen naauwkeurig na te lezen. Ik vertrouw dat UEA. na aandachtige lezing met mij overtuigd zult zijn:

1°. Dat ik volkomen bevoegd en geregtigd ben mijne gazbuizen en verder toestel in of langs *stadsstraten*, grachten en *wegen* te leggen, zonder zelfs verpligt te zijn, bij het bestuur de aanvrage te doen tot het opbreken der straten, ten einde daartoe te kunnen geraken, maar daaromtrent zoude kunnen volstaan met eene eenvoudige kennisgeving. Beleefdheidshalve heb ik echter, omdat die weg steeds door mij is bewandeld geworden, gemeend van die gewoonte ook thans niet te moeten afwijken en dat is dan ook de reden, dat ik, alhoewel daartoe geheel onverpligt en niet gehouden, de aanvrage dd. 3 Sept. ll. tot UEA. heb gerigt.

2°. Dat zoo lang door UEA. niet wordt beweerd dat de Biltstraat *niet* zoude behooren tot de *stadswegen* of straten, hetgeen ik eenigermate meen te moeten afleiden uit de gebezigde woorden, *buitenwijken*, vervat in UEA. meergemeld schrijven dd 11 September ll., van geene weigering hoegenaamd Uwerzijds sprake kan zijn. Ik meen dus allen grond te hebben te onderstellen, dat die beschikking van 11 September ll. is genomen zonder indachtig te zijn aan het gestipuleerde in bovengemeld kontrakt van 1842 en heb dus de eer UEA. ter voorkoming van moeijelijkheden uit te noodigen, die dispositie te verbeteren, buiten effekt te stellen en alsnog het beleefdheidshalve gedaan verzoek in te willigen.

Met het oog op den spoed die ten deze noodwendig wordt vereischt, zal het mij aangenaam zijn binnen weinige dagen een toestemmend antwoord te mogen erlangen.

Met de meeste achting heb ik de eer te zijn

Edele Achtbare Heeren!

UEA. Dw. Dienaar,
(get.) W. H. DE HEUS.

No. 33 F.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gelezen eene missive van den heer *W. H. de Heus* aannemer der stedelijke gasverlichting, dd. 16 September 1861, zijne bezwaren te kennen gevende over de resolutie van Burgemeester en Wethouders van 11 September 1861, no. 21 F, waarbij afwijzend is beschikt op zijn verzoek om gasverlichting te mogen aanbrengen in de huizen, wijk I no. 120 en 136, op de Biltstraat.

Hebben goedgevonden en verstaan, aan den heer *W. H. de Heus* te kennen te geven zoo als aan hem wordt te kennen gegeven bij deze, dat Burgemeester en Wethouders uit zijn bovenaangehaald schrijven moeten opmaken, dat de adressant in den waan verkeert als zouden hem, na het einde van het tegenwoordige bestaand konkrakt wegens de stedelijke gasverlichting, uit dat kontrakt voor zooveel eene langere verlichting voor partikulieren voor loopend gas aangaat, nog regten toekomen; dat Burgemeester en Wethouders ofschoon gezind zijnde om het tegenwoordig nog loopend kontrakt toe te passen, niet genegen zijn om aan het hierboven bedoelde begrip toe te geven, maar dat zij moeten blijven persisteren bij hunne bovenvermelde beschikking en zulks ook met het oog op het bestaande voornemen om spoedig van stadswege over te gaan tot het leggen van gaspijpen voor de nieuwe stedelijke gasfabriek, waaruit ligtelijk een konflikt met de door den adressant geprojekteerde pijpen zoude kunnen ontstaan, en Burgemeester en Wethouders ook met betrekking deze omstandigheden met te meer belangstelling [...] tende zijn op een antwoord van den heer *de H* op hun schrijven van 9 Augustus 1861, no. F^b betreffende het daarbij bedoelde overleg, om het einde van het loopende meergemelde kontrakt overgang van het eene licht op het andere ge[...] kelijk te maken.

Afschrift dezer resolutie zal worden gezonden den heer stedelijken kameraar tot informatie.

Utrecht den 19/21 September 1861.

Ter ordonnantie van Burgemeester
Wethouders voornoemd,

(get.) H. G. RÖMER.

Aan
Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht.

Edel Achtbare Heeren!

Van UEA. op 23 Sept. gedateerd 19/21 Septem[ber] door mij ontvangen schrijven heb ik kennis geno[men] en daaruit met leedwezen vernomen, dat UEA. on[danks] betuiging van uwe gezindheid het tegenwoordig l[oo]pend kontrakt toe te passen, gemeend hebben moeten blijven persisteren bij de beschikking d[oor] UEA. op den 11 Sept. ll. genomen.

Hoedanig dit te rijmen, verklaar ik niet te beg[rij]pen, daar die zoogenaamde gezindheid alleen *woorden* en niet *daadwerkelijk* schijnt te besta[an] het persistit toch bij de genomen beschikking k[omt] mij voor, met die gezindheid in lijnregten st[rijd] te zijn.

Nog meer bevreemdde mij de bijvoeging der red[en] die UEA. geleid schijnen te hebben de bovenaan[ge]haalde beschikking te nemen, daar het toch wel geen twijfel onderhevig zal zijn, of de regering met het oog op het kontrakt, tot *mij* de vr[aag] dienen te rigten of *ik* mijne toestemming tot [het] leggen der gaspijpen voor de stedelijke fabriek ge[ven] wil, terwijl ik, wat het leggen mijner pijpen betr[eft] geen verlof van UEA. benoodigd heb.

Daar het nu allen schijn heeft dat de regering z[ich] heeft voorgenomen ten deze geheel naar eigen [con]venientie, willekeurig in het zoogenaamd stadsbel[ang] te handelen, als of zij door niets hoegenaamd g[e]bonden ware, zal ik mijnerzijds dienen te we[ten] welke regten ook ik tegen de stad kan doen geld[en] en daarvan te gelegener tijd ook gebruik weten maken; overigens de door UEA. in uw schrijv[en] van 19 Sept. jl. gemaakte gevolgtrekking, namel[ijk] dat ik wat betreft de partikuliere gasverlichting v[oor] het vervolg regten uit het meer gemelde kontr[akt] van 1842 zoude meenen te kunnen doen geld[en] geheel voor rekening latende van dengenen die z[ulks] uit mijn schrijven van 16 Sept. jl. heeft geme[end] te kunnen of te mogen afleiden.

De stedelijke verlichting toch heeft met de pa[rti]kuliere verlichting niets gemeens en het zal dus regering wel volmaakt hetzelfde zijn of ik mijn re[gt] tot het voordurend blijven verlichten van partikuli[eren] *buiten* of volgens dat kontrakt zal willen doen gelde[n].

Ten slotte meen ik UEA te kennen te moet[en] geven, dat ik wat het opbreken der straat betr[eft] zonder te attenderen op de daaromtrent door UE[A.] genomen beschikkingen van 11 en 19/21 Sept. [...] van mijn regt daartoe hetzij dan *buiten* of *volg[ens]* het tusschen ons bestaand kontrakt gebruik zal make[n] doch daartoe niet zal overgaan voor en aleer k[...] te hebben genomen van de voorstellen, waar[van] sprake in UEA. schrijven van 9/13 Augustus no. 1[...] Fb. die UEA. in het belang der stad zult meene[n] mij ter overweging te moeten geven.

Mogt ik echter binnen veertien dagen geen vo[or] mij aannemelijke voorstellen van welken aard ook op mijne missive van gisteren, tot UEA. gerigt na[ar] aanleiding van uwe missive van 9/13 Augustus no. 127 F^b. van UEA. ontvangen, zal ik mij genoodzaa[kt] zien die maatregelen te nemen die ik in mijn bela[ng] nuttig en noodzakelijk zal achten.

Met alle achting heb ik de eer te zijn.

Edele Achtbare Heeren

UEA. Dw. Dienaar,
(get.) W. H. DE HEUS.

Utrecht den 26 September 1861.

De *Voorz.* geeft zijn voornemen te kennen, de[ze] stukken te stellen in handen der regtskundige ko[m]missie.

De heer *Bosch* geeft in overweging, de gevoer[de] korrespondentie in zijn geheel in het verslag der Utrech[t]sche courant te doen opnemen.

De *Voorz.* antwoordt, dat B. en W. zullen trach[ten] aan dat verlangen te voldoen. Spr. stelt als[nog] voor de stukken te stellen in handen der komm[issie] voor regtskundig onderzoek.

Het voorstel van den *Voorz.* wordt hierop zonde[r] hoofd. omvraag aangenomen.

Is ingekomen:

een rekwest van *A. Gijsbers* houdende verzoek tot voortzetting voor zich van den huur van den run- en pelmolen, na het einde van het loopende kontrakt met de wed. *Hoefsmit*, — in handen eener komm. bestaande uit de HH. *v. Dielen*, *v. Boetzelaer*, *Vischer*, *de Graaf* en *Martens*;

een rekwest van eenige melkverkoopers, houdende verzoek, dat bij verordening bepaald worde, dat 's Zondags slechts eens en wel des namiddags melk zal mogen worden rondgevent, — ter sekretarie;

Aan de orde is eene voordragt tot verandering van het bestek voor de gasfabriek in dier voege, dat de nog te plaatsen gaskuipen op ringfunderingen zullen rusten, en voorts teleskopen zullen worden aangebragt, — alles met tegemoetkoming van den aannemer.

De heer *Kol* heeft van den beginne af bezwaren voorzien in den bouw der gasfabriek, vooral op grond der ondervinding, verkregen bij de daarstelling van eene dergelijke inrigting elders onder het opzigt van den heer *van der Made*, en heeft ook zijne vrees voor de toekomst nooit verborgen, waarom hij ook nu meent, tegen latere bezwaren te moeten waarschuwen. Spr. merkt op, hoe een post van eene enkele 100,000.— gulden op 's rijks begrooting dikwerf de belangstelling van het geheele land gaande maakt, en betoogt dus het belang, dat de burgerij hebben moet bij eene post van vier maal honderd duizend gulden op haar gewone stedelijke begrooting. Spr. meent te moeten opmerken dat de raad daar verpligt zal zijn, het dagelijksch bestuur te ondersteunen, even als een raadsman die met geldelijke opoffering de zaak van zijn kliënt moet zoeken te redden. Vroeger heeft Spr. opgemerkt, dat de verhouding tusschen aannemer en opzigter onnatuurlijk was, omdat de heer *Spruit* als vertegenwoordiger van den opzigter tevens prokuratiehouder van den aannemer was, en in zich alzoo de strijdige betrekkingen van opzigter en aannemer vereenigde, zoodat te voorzien was dat die verhouding verkeerde gevolgen na zich moest slepen. Daarvoor wenscht Spr. de zaak in handen der regtskundige komm. gesteld te zien ten einde de burgerij tegen verdere geldelijke opofferingen te waarborgen, daar het hem ontwijfelbaar voorkomt, dat men bij de oplevering van het werk eene bijrekening te betalen zal hebben, als de aanvraag eenvoudig op de voorgestelde wijze wordt toegestaan.

De heer *Bisdom* blijft bij zijne meening, bij eene vorige gelijke gelegenheid reeds geuit. Indien hier aan eene *force majeure* of liever, aan een *cas fortuit* te denken, en dááraan alléén alle onheilen te wijten waren, die deze onderneming thans tegenwerken, dan zou hij onder de eersten zijn, die hunne stem ten voordeele der voordragt gaven. Nu echter juist het tegendeel waar is, kan ja! mag hij daartoe niet medewerken. Wat toch is geschied? Volgens de algemeene opinie van alle deskundigen over de uitvoering der werkzaamheden aan de nieuwe gasfabriek alhier, is het niet twijfelachtig dat, indien men de putten met de zoo noodige voorzorgsmaatregelen gegraven en op de vereischte diepte gebragt had, vóór en aleer men tot het opbouwen van schoorsteen en woningen was overgegaan, zoodat men bij het daarstellen der werkzaamheden aan die putten geene ruimte had behoeven te ontzien, en daardoor ook het talud, dat men nu tot zulk een werk behoeft, niet binnen den engen, kleinen omvang van gebouwen en putten beperkt had moeten blijven: indien men daarentegen aan dit talud een' vrijen loop had kunnen geven, — men zich dan voorzeker gevrijwaard zou hebben gezien van alle de onheilen en tegenspoeden, waarmede men *nu* te kampen heeft. Dit werd onmiddelijk door de deskundigen aan den aannemer bij den aanvang van de werkzaamheden geraden, en bij nalatigheid daarvan op de nadeelige gevolgen die hieruit zouden voortvloeijen, gewezen, maar hij sloeg allen goeden raad in den wind. — Alles is hem voorspeld, wat nu plaats heeft; en ten bewijze hiervan, heeft Spr. nog brieven van deskundigen bewaard, waarin op zijn verzoek, in der tijd aan hen gedaan, om te weten of de aannemer goed werk zou leveren, hem geschreven werd, »dat het verkeerd zou uitkomen, »want dat de aannemer, ofschoon gewaarschuwd, de »zaak reeds niet goed begon." Spr. leest er een' daarvan voor, waaruit blijkt, dat men op het terrein had moeten beginnen met het graven der gaskuipen, die gaskuipen vervolgens van el tot el met talud had moeten doorgraven en beheijen met de daartoe benoodigde heiplanken, om op die wijze den ketel op de behoorlijke diepte te kunnen stellen, en dan later aan de gebouwen beginnen. Dit nu, zegt hij, is niet geschied, van daar dan ook al die nadeelige gevolgen, z. i. alleen aan den aannemer en aan den heer *van der Made* te wijten. Maar zou nu de goede burgerij hiervoor moeten boeten? zal zij nu de schade, die alléén aan de *verkeerde maatregelen des aannemers* kan geweten worden, moeten dragen? daartoe kan Spr. zijne stem *niet* geven, dit is te veel gevergd, is onbillijk, ja! in strijd met de wet. Immers, volgens art. 1645 B. W. zijn de bouwmeesters en aannemers, zelfs gedurende *tien jaren* aansprakelijk, indien een gebouw, voor een bepaalden prijs aangenomen en afgemaakt, geheel of gedeeltelijk vergaat — (wordt gekomprommitteerd) — ten gevolge van een gebrek in de zamenstelling, of zelfs — zoo als hier — *uit hoofde van de ongeschiktheid van den grond*. Hoe veel te meer niet in deze? Dit toch had de aannemer kunnen, dit had hij *moeten* weten, en daartegen goede maatregelen moeten nemen, om alle rampen van dien aard later te voorkomen. En — zooals Spr. zeide — hij was er ernstig voor gewaarschuwd, het was hem zelfs voorspeld, maar hij bekreunde er zich niet om. Derhalve is hij, en niet de stad, voor alles deswege aansprakelijk. Ja in plaats van *hem* nog eene schadeloosstelling te geven, zou Spr. er voor zijn, dat de stad zich voorbehield, om éénmaal alle geledene schade op hem te verhalen.

De heer *Pabst* zegt het met de vorige Sprs. volkomen eens te zijn, dat op den raad de dure verpligting rust om te waken, dat de gelden der gemeente alleen worden uitgegeven wanneer wij daartoe verpligt is. Maar Spr. ontkent ten sterkste, dat de raad, door het voorstel van B. en W. aan te nemen, iets zoude betalen hetwelk ten laste van den aannemer zoude komen. Om juist te oordeelen moet men voorop stellen, de putten voor de gaskuipen kunnen op 5 ellen diepte gemaakt of niet gemaakt worden. De heer *v. der Made* schijnt van oordeel geweest te zijn, dat zij konden gemaakt worden. Het blijkt echter dat zij zonder fundering niet kunnen gemaakt worden, en nu is het voorstel, dat de stad de kosten daartoe zal betalen. Had de heer *v. der Made* vroeger die kennis gehad; zoo zoude hij in zijn bestek de fundering en afheijing hebben beschreven; dat heeft hij niet gedaan, en omdat hij het niet gedaan heeft, behoeft de aannemer het niet te doen. Deze kosten nu zal de gemeente dragen. De heer *v. der Made* heeft dus door den aannemer de proef laten nemen of het ook zonder fundering kon gaan. De kosten van die proef zijn voor rekening van den aannemer, die thans alleen van de gemeente zonder eenige winst bekomt hetgeen de fundering en afheijing kost. En de gemeente betaalt alleen hetgeen de aannemingsprijs hooger zou geweest zijn als in het bestek was omschreven de fundering en afheijing. Dit noemt Spr. billijk en is in het nadeel van den aannemer en in het voordeel van de stad.

De *Voorz.* gelooft, met betrekking tot het door den heer *Bisdom* medegedeeld schrijven, dat het in die zaak zal gaan gelijk in vele andere, dat de beste stuurlui aan wal staan. Al ware het echter eens dat de aannemer door anders te handelen eenige bezwaren had kunnen voorkomen, dan heeft hij, zegt Spr. reeds geboet, want hij heeft enorme kosten moeten maken. Al ware het eens, dat men volgens strikt regt van hem eene schadeloosstelling kon vorderen, dan nog vraagt Spr., of het billijk zou zijn en men niet de omstandigheden in overweging moet nemen die zich heeft voorgedaan, dat men zulke groote wellen heeft gevonden. Het is waar, als men die bezwaren dadelijk had leeren kennen, had men het bestek kunnen veranderen, Spr. gelooft daarom, dat de beschouwing van den heer *Pabst* zeer juist is.

De heer *v. Lier* stemt den heer *Bisdom* toe, dat het door hem ingeroepen wetsartikel duidelijk is, en dat er geen twijfel kan bestaan of hetzelve in deze van toepassing is. Spr. vraagt echter, of het billijk ware de wet in al hare gestrengheid op den aannemer toe te passen. Bij eene vorige gelegenheid heeft Spr. ten deze reeds zijn gevoelen geuit; hij wenschte in billijkheid den aannemer te gemoet te komen; deze moet wel is waar, naar strikt regt, alle schade dragen, maar Spr. geeft in bedenking, zulks niet te ver te trekken, te minder daar de aannemer door hetgeen er in den laatsten tijd is voorgevallen, wel op eenige te gemoet koming heeft mogen hopen. Spr. wenscht echter met den heer *Kol*, dat de raad niet meer moge worden geroepen, om dergelijke aanvragen te behandelen.

De heer *Jongeneel* zegt, het geheel eens te zijn met den heer *Bisdom* omtrent het beschikken over gelden der burgerij; hij gelooft met dat lid dat men niet te streng kan zijn in de toepassing; maar eene andere vraag is het: zijn het gelden der burgerij waarover thans sprake is? en dit moet Spr. ontkennend beantwoorden; de burgerij maakt er geene aanspraak op en zou er geene aanspraak op willen maken. Wat is het geval? De ingenieur *van der Made* maakt een bestek voor de geheel te bouwen gas-fabriek hier ter stede, in dat bestek komen 3 gaskuipen voor, die zoodanig beschreven zijn, dat zij met geene mogelijkheid zoo zijn te plaatsen; het werk moet geheel gefundeerd worden, terwijl de maker van het bestek, te veel op de vastheid van den grond vertrouwende, meende dat de kuipen zonder fundering waren te stellen. Dat is een misslag van de zijde des ingenieurs, waarvan de aannemer niet het slagtoffer mag zijn; het werk echter is ten gevolge hiervan goedkooper uitbesteed dan het anders had moeten gelden; want, aangenomen dat de heer *v. der Made* met het oog van een ziener, de ware gesteldheid van den grond had kunnen weten, dan had hij immers het daarstellen der gaskuipen geheel anders beschreven. Hij had óf kuipen verlangd geheel van eenen bodem voorzien, hetwelk *f* 60,000. meer zoude hebben gekost óf een geheel gefundeerd werk, hetgeen *f* 25000, meer bedragen zoude hebben. De heer *Bisdom* deelt bovendien aan den raad een schrifttuur mede, volgens zijn gevoelen van een bekwaam man, en deze meende dat de kuipen waren in te brengen geweest, wanneer men een behoorlijk talud had gemaakt. Spreker moet wederom aan dat lid vragen: wat is toch wel de grootste stoornis in den geheelen aanleg van het werk? immers de wellen, en die wellen zouden toch niet rustig blijven al had men een talud. Bovendien, heeft de steller der missive wel eens gedacht over de ruimte die zoodanig talud op 5,60 el diepte verlangt? die ruimte is immers niet aanwezig. In het algemeen moet Spr. opmerken, dat het altijd hoogst moeijelijk is, den aard van een' bodem bekend te worden; de gevoelens zijn in den regel hierover zeer uiteenloopende, want, noch de grondboor die ons alleen de verschillende aardlagen aangeeft, noch het maken van eene put doen ons den aard of de woelingen van den grond kennen, en dit is zoo zeker, dat op den dag der uitbesteding van het werk, de meeningen van bekwame mannen, bij die besteding tegenwoordig, geheel uit elkander liepen. Evenwel deze bijzonderheid mag Spr. aan den raad niet onthouden: de heer *Boef* hield het daarstellen der kuipen op den beschreven voet onmogelijk, en aan den heer *v. der Made* vragende, »indien het nu eens blijkt onmogelijk te zijn, wat dan?" ontving hij van dezen ingenieur het bekende antwoord »tot het onmogelijke is niemand gehouden". Op dat standpunt nu is naar Sprs. meening het werk gekomen; daarom zal hij stemmen voor de verlangde verhooging. Wat den misslag van den heer *v. der Made* zelven aangaat, Spr. zal hier geen zwaar vonnis over vellen; de geschiedenis der bekwaamste ingenieurs, van eenen *Stephenson* en *Brunel* bewijzen ons hoeveel misrekeningen zij wel gemaakt hebben; zelfs heeft men wel eens opgemerkt dat bouwmeesters van den tweeden en derden rang minder misslagen begaan, dan die geniale mannen; en bovendien wat bewijst de geschiedenis van onze gronden? Zoowel het drooge dok aan het Nieuwe Diep, als de laatste dijk dien men te Amsterdam heeft willen leggen, dat geen enkele van onze gronden te vertrouwen is, en dat wij Nederlanders over eenen bodem loopen vol raadsels, en bij dit alles legt Spr. op dit oogenblik de ernstige verklaring af, dat al ware hij gestemd geweest, het verhoogde cijfer voor de gaskuipen niet toe te staan, dat de missives van den heer *de Heus*, welke aan den raad thans kenbaar zijn, hem nu geheel voor de toelage zouden doen stemmen. Thans weet hij wat van de zijde van den heer *de Heus* te wachten is, en het is naar zijne overtuiging niet meer eene kwestie van minder of meerder geld, maar van licht of duisternis geworden, want hiervan kan de raad verzekerd zijn, dat wanneer de voordragt wordt afgestemd, bij den verklaarden onwil van dien heer, wij met September geen gaslicht zullen hebben.

De heer *Bisdom* blijft bij zijn gevoelen, dat de aannemer den grond had moeten en kunnen kennen, of zelfs, des noodig, had moeten onderzoeken, alvorens zijne werkzaamheden aan te vangen, zoo hij den ontvangen raad niet wilde gelooven; want nu de gebouwen eenmaal zijn opgetrokken, en de putten nog *niet* op de diepte zijn gebragt, moet men natuurlijk de gebouwen ontzien wegens vrees voor verzakking, maar ook hierdoor wordt men nu verhinderd dát werk aan de putten te doen, hetwelk in het bestek is voorgeschreven en hier zóó zeer vereischt werd. Derhalve moet men nu ten gevolge der verkeerde maatregelen des aannemers, tot palliatieven, met moeite en kosten gepaard, zijne toevlugt nemen. En die kosten zouden ten slotte de burgerij moeten bijpassen? Neen, daartoe kan Spr. zijne stem nooit verleenen. Hij ziet geene reden waarom ten deze van het regt af te wijken. Ware hier *force majeure* of liever *cas fortuit*, geweest, dan had hij stellig ook zijne adhaesie aan de voordragt geschonken — want tot het onmogelijke is niemand gehouden; — nu dit echter het geval niet is, nu men in dezen neteligen toestand alléén door toedoen van den aannemer is gebragt, die dit alles had moeten en kunnen vóórkomen, nu weigert hij zijne stem. — Wat betreft de voorbeelden door den heer *Jongeneel* aangehaald, daarop wil Spr. alleen dit antwoorden, dat, als hij zich goed herinnert, juist een zwager van dat lid met het werk aan het Nieuwediep bijzonder bekend, wel eens gezegd heeft, »dat ook daar zeer verkeerde maatregelen wa»ren genomen, waardoor de Staat later, en zelfs nog »heden vele en groote kosten heeft moeten maken, »die bij een goed opzigt vermeden hadden kunnen wor»den." Mitsdien, aldus eindigt Spr. zou hij wenschen dat later van stadswege schadeloosstelling van den aannemer werd gevorderd, veeleer, dan dat hij in deze ten koste der burgerij eenige geldelijke toelage hielp verleenen.

De heer *Schuurman* merkt slechts aan, dat hij bij de vorige gelegenheid reeds zijn gevoelen heeft geuit en dat gevoelen nog hetzelfde blijft; toen reeds heef'

de heer *v. d. Made*, aan wien het vertrouwen als ingeneur is geschonken en wiens woorden mogen worden geloofd, gezegd, dat nadat de grond was omgewoeld de mogelijkheid niet meer bestond, om de kuipen op de bepaalde diepte te doen zinken, weshalve hij toen eene verandering in het bestek noodig achtte. Spr. deeld het gevoelen niet van andere leden, die de schuld willen werpen op den heer *v. d. Made*; als of deze den grond had moeten kennen en doorzien? Veeleer zoude Spr. van meening zijn, dat, zoo er een verwijt te doen is, dit behoort aan de ambtenaren der stedelijke fabrikage; zij toch hadden den grond moeten kennen, en ware die ongeschikt, moeten ontraden. Voorzeker niet deze plaats waaraan de voorkeur behoorde gegeven te worden, noch uit een financieel oogpunt, als kostbaar tot aanvoer van grondstoffen, noch uit een techniesch oogpunt, en zeker niet om de ruimte. Spr. kan de schuld van deze zaak niet werpen op den heer *v. d, Made*, als ingenieur heeft deze in zijn bestek de afmetingen der kuipen aangegeven en de diepte bepaald, waarop die moesten gebragt worden; daarnaar maakt de aannemer zijne berekening ook tot de daarstelling, en onder oekt den groud, en bij ieder toch was deze grond alzeer onvoordeelig bekend. Nu wil Spr. wel aannemen, dat de een wat ligter over de zaak denkt dan de ander, doch die zienswijze is voor rekening van den aannemer. Spr. wil zijne stem niet onthouden tot een verandering in het bestek, maar kan zijne stem er niet aan geven, dat die kosten komen ten laste der gemeente.

Met 20 tegen 7 stemmen wordt de voordragt aangenomen. Tegen stemden de HH. *v. Veersen*, *Koene*, *Bosch*, *Schuurman*, *de Graaf*, *Kol* en *Bisdom*.

De *Voorz.* geeft alsnu in overweging in deze verg. niet over te gaan tot de behandeling der zaak van het bestedelinghuis, aangezien de komm. aan haar rapport nog iets zal bij te voegen hebben.

De heer *v. Doorn* zegt, dat in eene vorige vergadering het schriftelijk rapport is uitgebragt, en de komm. nu voornemens was, dat na de ontvangene mededeeling mondeling toe te lichten.

.De heer *de Jong* ondersteunt het voorstel van den Voorz. en geeft tevens in overweging, om het belangrijke der zaak, het rapport te doen drukken.

De *Voorz.* vraagt, of men dus geen nader schriftelijk rapport van de komm. te wachten heeft.

De heer *v. Doorn* antwoordt, dat de komm. besloten had, bij hare vorige konklusie te blijven, en die alleen mondeling toe te lichten.

De *Voorz.* herinnert, dat volgens het regl. van orde de rapporten schriftelijk behooren te worden uitgebragt.

De heer *v. Hengelaar* heeft niets tegen het uitstel, als sommige leden nog inzage van de stukken wenschen te nemen, doch hij moet opkomen tegen de voorstelling als zou de komm. in gebreke zijn. De komm. heeft met den meesten spoed in deze gehandeld en reeds voor lang haar rapport schriftelijk uitgebragt en in de vergadering voorgedragen; de zaak is daarop aau de orde gesteld doch twee-, driemalen uitgesteld. Nu is eenige dagen geleden eene nadere memorie in handen der komm. gesteld. Spr. heeft die dadelijk aan de leden der komm. rondgezonden en had die nog niet terug ontvangen, toen hij de zaak weder op den oproepingsbrief zag aangekondigd; niettemin heeft de komm. zich beijverd nog voor deze verg. bijeen te komen en ofschoon hare taak met het vroeger rapport geeindigd was, niet geaarzeld, de nadere memorie in overweging te nemen, doch daar er geen tijd meer was een schriftelijk rapport op te maken en zij toch bij hare konklusie bleef, gemeend, te kunnen volstaan met dit mondeling mede te deelen.

De heer *de Graaf* meent, dat het drukken de kosten niet waard is. Spr. gelooft, dat de meeste leden tijd hebben gehad om het rapport te lezen, en dat die enkelen, welke dat niet konden, het nog kunnen doen.

De heer *Boer* ondersteunt het voorstel van den heer *de Jong*. Hij deelt niet de zienswijze, dat de zaak zoo weinig belangrijk is, dat het der moeite niet waard zoude zijn om het rapport te doen drukken. Hij gelooft dat de verg. deze zijne meening zal deelen, als hij verzekert, op grond van cijfers, dat het hier eene kwestie geldt van eene meerdere of mindere uitgaaf van ongeveer *f* 5 à 6000 's jaars. Hij heeft hier veel hooren spreken over het geldelijk belang der burgerij; het komt hem voor, dat dit belang het wel der moeite waard maakt, dat de stukken die deze verzekering in een helder licht stellen, gedrukt worden, ten einde daarvan door alle raadsleden zooveel mogelijk kennis worde genomen.

De heer *v. Hengelaar* is tegen het doen drukken der stukken niet omdat hij de zaak niet belangrijk genoeg acht, maar omdat het belang bij het drukken niet geevenredigd is aan de kosten daaraan verbonden. Spr. moet bovendien opmerken, dat het groote verschil van gevoelen in deze niet zal loopen over hetgeen in de mem. behandeld wordt, en zoo de daarin gemaakte berekeningen al eens op de beslissing van invloed konden zijn, men daarbuiten nog zoo vele stukken en cijfers zal moeten inzien, dat het drukken van de mem. alleen alsdan niet genoeg is.

De heer *de Graaf* komt op tegen de meening, dat hij de zaak van weinig belang zou vinden. Hij gelooft, dat de diskussiën in de komm. het tegendeel hebben bewezen. Hij is echter tegen het doen drukken, om de kosten, en omdat men dan toch nog geen geheel heeft, waaruit men de zaak zou kunnen beoordeelen.

Hee voorstel van den heer *de Jong* wordt aangenomen met 20 st. tegen die der HH. *de Graaf*, *v. Hengelaar*, *v. Doorn*, *Ram*, *Koene*, *Bisdom* en den *Voorz.*

De Verg. gaat hierna uiteen.

Zitting van den Gemeenteraad van Amersfoort van 3 Sept. 1861.

Tegenwoordig 10, later al de leden.

De heeren *v. Beek*, *J. F. Lagerweij*, *Herschel*, *Scheerenberg* en *v. Lockhorst* nemen na het afleggen van de gevorderde eeden, als herbenoemde raadsleden zitting.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over ingekomen brieven van den Kommissaris des Konings in de prov. en den hoofd-ingenieur, waarbij wordt te kennen gegeven, dat de opening van het telegraafbureau wegens gebrek aan personeel gedurende uiterlijk vier maanden is uitgesteld, en tevens in overweging wordt gegeven om, hoewel men met het aangewezen lokaal voorloopig genoegen neemt, inmiddels een ander geschikt gebouw te doen daarstellen. De Voorz. geeft te kennen dat Burg. en Weth. volgens de schetsteekening van den hoofdingenieur een tweeledig plan hebben laten maken, volgens hetwelk de daarstellingskosten voor het eene gebouw, met pannen gedekt, op *f* 1750 en voor het andere, belegd met zink, op *f* 1890 zijn geraamd, terwijl het gebouw, naar meening van B. en W., het geschiktst zou te plaatsen zijn in het plantsoen, nabij de Utr. poort, aan de noordzijde van de Utr. straat.

De heeren *v. Beek*, *Diemont*, *Scheerenberg*, *Herschel*, *Schluiter* en de *Voorz.* voeren hierover het woord, waarna met alg. st. aan B. en W. magtiging wordt verleend een gebouw met zink te doen daarstellen.

De *Voorz.* doet overlegging van de bij hem van de ondernemers des spoorwegs ingekomen teekening van de brug voor rijtuigen en voetgangers over de rivier de Eem, met eene daartoe behoorende begrooting, van kosten, welke voor de gemeente zouden bedragen *f* 18,424,58, tevens te kennen gevende, dat de ondernemers gaarne wenschen de stukken aan het ministerie ter goedkeuring op te zenden, waarom zij op eene spoedige beslissing aandringen. Nadat onderscheidene leden deze aangelegenheid hadden besproken, wordt met 13 tegen 2 stemmen (de heeren *L. E. Lagerweij* en *Scheerenberg*) besloten de stukken in de afdeelingen te onderzoeken, zullende overeenkomstig het voorstel van den heer *v. Bel* den ondernemers worden te kennen gegeven, dat naar 's raads meening het ministerie zijne goedkeuring op het plan van den weg niet afhankelijk stellen zal van de breedte der brug.

Verzoek van den hulponderwijzer aan de openbare armenschool *G A. de Jongh*, om eervol ontslag tegen 15 Okt. wegens vertrek naar Utrecht. — Ingewilligd.

De heeren *v. Bel* en *Scheerenberg* worden herbenoemd als leden der komm. tot het ontwerpen van straf bedreigende verordeningen.

De *Voorz.* opmerkende, dat het kontrakt nopens het ophalen van de straatvuilnis met 1 Nov. zal eindigen, stelt voor om, met een oog op het vroeger aangegeven denkbeeld van dit werk voor eigen rekening te doen verrigten, B. en W. te magtigen tot onderhandsche verpachting voor ½ jaar. Na eenige diskussie tusschen de heeren *Scheerenberg*, *v. Lockhorst* en den *Voorz.* wordt dien overeenkomstig besloten met 13 tegen 2 st. (de heeren *Scheltus* en *Scheerenberg*).

Ingekomen zijn de goedkeuring van Gedep. Staten op het in gebruik geven van een gedeelte der portierswoning voor telegraafbureau. — Voor informatie.

De begrootingen van de gemeente en het burgerweeshuis voor 1862, benevens de rekeningen over 1860 en de begrootingen voor 1862 van de gesubsidieërde armbesturen. — Te onderzoeken in de afdeelingen.

Advies der schoolkomm. nopens het voorstel der heeren *v. Lockhorst* en *v. Beek* betrekkelijk de oprigting van eene burgerschool. — Ter sekretarie en te behandelen in eene volg. verg.

Missive van de openbare gezondheids-komm. waarbij deze de aandacht vestigt op bepalingen welke, bij de aanstaande herziening van het algemeen policie-reglement, in het belang der gezondheid gewijzigd zouden behooren te worden. — Te onderzoeken in de afdeelingen.

Rapport van B. en W. betreffende het verzoek van het R. K. armbestuur om verhooging van subsidie. — Als voren.

De heer *L. E. Lagerweij* het oog slaande op sommige bepalingen omtrent het brandwezen, welke z. i. behooren gewijzigd te worden, geeft zijn wensch te kennen, dat met de herziening van 't policie-reglement spoedig worde aangevangen, en vraagt of ter zake van den plaats gehad hebbenden brand eene vergoeding aan leden van de brandweer zal gegeven worden en of ook leden der schutterij daarin kunnen deelen?

Aangaande het eerste punt zegt de *Voorz.* dat de komm. weldra met de herziening zal aanvangen, en voorts dat B. en W. van oordeel zijn dat e[illegible] vergoeding, ofschoon men er, volgens het str[illegible] regt, geene aanspraak op maken kan, toch billijk[illegible] wijze zal dienen te worden gegeven. Op voors[illegible] van den *Voorz.* wordt tot het verleenen van gedac[illegible] vergoeding magtiging verleend, met bepaling [illegible] ook tot de behoeftige schutters uit te strekken.

De heer *v Lockhorst* betuigt openlijk dank [illegible] de hoofden der brandweer voor den ijver bij [illegible] blusschen van den brand betoond, waarop de *Voo*[illegible] zich bereid verklaard deswege bij de bedoelde p[illegible] sonen de tolk te zijn.

Zitting van 25 September 1861.

Tegenwoordig 14 leden; afwezig de heer *Diemo*[illegible]

Voorzitter Mr. *A. G. Wijers.*

Aan de orde zijn de beraadslagingen over [illegible] gemeente-rekening van het dienstjaar 1860. Na[illegible] aanleiding van de opmerkingen, in het rapp[illegible] der 1. afdeeling voorkomende, zegt de Voorzit[illegible] dat de staten der oninbare posten van den hoofde[illegible] lijken omslag en de hondenbelasting over 18[illegible] bereids zijn ingekomen, en de aandacht van Bur[illegible] en Weth. zal worden gevestigd op het denkbee[illegible] om zooveel mogelijk geene schuiten van de scheep[illegible] timmerwerf te laten gaan dan na betaling van [illegible] herstellingskosten. Nadat de Voorz. nog eenig[illegible] inlichtingen had gegeven over den bouw van [illegible] armenschool, wordt de rekening met algemeen[illegible] stemmen goedgekeurd tot een bedrag van *f* 108,675[illegible] van inkomsten, *f* 96,390.72 aan uitgaven en ald[illegible] met een batig saldo van *f* 12,282.97. De rekening[illegible] over 1860 van de kamer van koophandel, de schoo[illegible] kommissie en bank van leening worden goedg[illegible] keurd, zoomede die van de dienstdoende schutter[illegible] ten beloope van *f* 1612,21 en het burger weesh[illegible] tot een bedrag van *f* 12622,27½. Ten opzig[illegible] van het door het R. K. armbestuur aangevraag[illegible] verhoogd subsidie wordt het voorstel van B. en W[illegible] om over 1862 eene som van *f* 2500 te verstrekke[illegible] verworpen met 8 tegen 6 stemmen (de heeren [illegible] *Bockom Maas*, *v. Werkhoven*, *J. F. Lagerwey*[illegible] *L. E. Lagerwey*, *de Jong* en de *Voorzitter*), e[illegible] vervolgens met 12 tegen 2 st. (de heeren *v. Lock*[illegible] *horst* en *v. Beek*) overeenkomstig het voorstel va[illegible] de meerderheid der 2. afdeeling besloten, om he[illegible] subsidie over 1862 niet te verminderen en alzo[illegible] voorzegd armbestuur in zijnen financiëlen toestand[illegible] ook met het oog op de tijdsomstandigheden, [illegible] gemoet te komen.

Rekening over 1860 en begrooting voor 186[illegible] van het Herv. armbestuur. — Goedgekeurd.

Begrooting van het armbestuur. — Terug [illegible] zenden ter wijziging van het subsidie-cijfer over[illegible] eenkomstig het straks genomen besluit.

Begrooting van het Ned. Israël. armbestuur. — Terug te zenden om opheldering van het versch[illegible] tusschen het nadeelig saldo van vorige rekening[illegible] en het werkelijk nadeelig slot. De beslissing om[illegible] trent de rekeningen der beide laatste armbesturen[illegible] is aangehouden.

Ontwerp besluit aangaande het behoud van de[illegible] rentenstandaard der bank van leening in 1862. — Goedgekeurd.

Tot regentes van het burger weeshuis word[illegible] mevr *Craandijk* benoemd met 8 st. tegen 6, ui[illegible] gebragt op mej. *Zandijk.* Bij deze gelegenhei[illegible] gaf de heer *v. Beek* in overweging het getal rege[illegible] tessen tot op 2 of 3 te verminderen, hoedanig[illegible] maatregel in dergelijke gestichten elders gunstig werk[illegible]

Begrooting der schutterij voor 1862. — Te onder[illegible] zoeken in de afdeelingen.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten, aan de gezamenlijke notarissen alhier op te dragen, om vóór den 1. November e. k. de militaire foer[illegible] nituren te verkoopen, welke niet meer bij het gar[illegible] nizoen in gebruik zijn. De Voorzitter deelt med[illegible] dat B. en W. ingevolge het ter vorige vergadering[illegible] genomen besluit, over de voortduring van de pacht[illegible] der straatvuilnis voor den tijd van ½ jaar, met den[illegible] pachter onderhandeld hebben, die daarop te kennen[illegible] gaf gedurende ½ jaar alleen gratis het werk te[illegible] willen verrigten, doch ingeval die op één jaar wierd[illegible] gesteld, *f* 100 te zullen geven, zich bereid verkla[illegible] rende, om bij het einde van de pacht de materialen[illegible] tegen taxatie over te doen. De heeren *v. Bel*, [illegible] *Beek* en *de Voorz.* voerden hierover nog het woord, waarna de beslissing over deze zaak tot de volgende[illegible] vergadering wordt aangehouden.

Ten slotte vraagt de heer *Herschel*, of spoedig[illegible] met de daarstelling van het gebouw voor telegraaf[illegible] bureau zal worden aangevangen? waarop de *Voor*[illegible] zitter antwoordt, dat de aanbesteding bereids zoude[illegible] zijn geschied, zoo niet de min. van binnenl. zaken[illegible] opzending van het bestek ter goedkeuring had ver[illegible] zocht, 't welk nog niet terug is ontvangen.

Gemeente Raad van Wijk bij Duurstede van 7 Oktober 1861.

In de vergadering van den gemeenteraad hebbe[illegible]

1. de heeren *B. G. van Heijst* en *G. J. Jacobson* successivelijk als herkozen en nieuw benoemde raadsleden zitting genomen;

2. Is de heer *B. G. van Heijst* als wethoud[illegible] herkozen;

3. Is de nieuw benoemde gemeente-sekretaris, de heer *J. Koker Bz.* als zoodanig geïnstalleerd; en

4. Is de heer *G. J. Schott*, op deszelfs verzoek, verleend eervol ontslag als hoofdonderwijzer van de school voor gewoon lager onderwijs dezer gemeente.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.